

Az 1. számú módosítással egységes szerkezetbe foglalt

Díjképzési Módszertan

2008. augusztus 29.

Hatályos: 2009. június 17.

Módosítások jegyzéke

[illegible]

Tartalom

PREAMBULUM.....	7
1 ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	8
1.1 A DÍJKÉPZÉSI MÓDSZERTAN HATÁLYA.....	8
1.1.1 A DM időbeli hatálya	8
1.1.2 A DM tárgyi hatálya	8
1.2 ALKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK.....	8
1.3 A DÍJSZABÁSI RENDSZER FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MÓDOSÍTÁSA	8
1.4 AZ ADATSZOLGÁLTATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ FELELŐSSÉG	9
2 A DÍJKÉPZÉSI MÓDSZERTANBAN ALKALMAZOTT DEFINÍCIÓK	10
3 A DÍJRENDSZER KIALAKÍTÁSÁNAK LOGIKAI LÉPÉSEI.....	16
4 A NEM FÜGGETLEN VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK ÁLTAL A VÁLLALKOZÓ VASUTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ ÉS NYÚJTHATÓ PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK.....	18
4.1 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	18
4.2 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	19
4.3 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	20
5 A HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI DÍJAK STRUKTÚRÁJA.....	22
6 A PÁLYAVASUTAK ÁLTAL NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ INDOKOLT KÖLTSÉGEK	24
6.1 A KÖLTSÉG-MEGHATÁROZÁS ALAPELVEI	24
6.1.1 A díjszámítás során figyelembe vehető költségek.....	24
6.1.2 A bevételek, költségek és ráfordítások csoportosítása	24
6.1.3 A bázisidőszak és a díjév közötti idő figyelembevétele a költség- meghatározás során.....	25
6.1.4 A bevételek, költségek és ráfordítások szolgáltatások közötti megosztása....	26
6.1.5 A költségek és ráfordítások pályaszakaszra történő megbontása	27
6.1.6 A bázisidőszakhoz képest a díjévben újonnan nyújtott, illetve megszüntetett szolgáltatásokhoz tartozó költségkalkuláció speciális szabályai	28
6.2 AZ EGYES SZOLGÁLTATÁSOKHOZ TARTOZÓ KÖZVETLEN ÉS EGYES SZOLGÁLTATÁSOK KÖZÖTT NATURÁLIA ALAPJÁN MEGOSZTOTT KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK MEGHATÁROZÁSA	28

6.2.1	<i>Alapszolgáltatások elismert költségei és ráfordításai</i>	28
6.2.2	<i>Járulékos szolgáltatások elismert költségei és ráfordításai</i>	31
6.2.3	<i>Kiegészítő szolgáltatások elismert költségei és ráfordításai</i>	40
6.3	AZ ÖSSZES PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁSRA TERHELT KÖZVETETT BEVÉTELEK, KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK, ILLETVE EZEN TÉTELEK PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK KÖZÖTTI FELOSZTÁSA 43	
6.3.1	<i>A pályavasút központi, irányítási bevételei, költségei, ráfordításai</i>	44
6.3.2	<i>Az integrált vasúti társaságnál felmerülő, a pályavasutat is terhelő irányítási és központi bevételek, költségek és ráfordítások</i>	46
6.3.3	<i>A közvetett bevételek, költségek és ráfordítások szolgáltatásokra történő felosztása</i>	47
7	AZ EGYES SZOLGÁLTATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ DÍJTÉTELEK MEGHATÁROZÁSA	48
7.1	A DÍJAK MEGHATÁROZÁSÁNAK LOGIKÁJA	48
7.2	A BÁZIS DÍJTÉTELEK MEGHATÁROZÁSA	48
7.2.1	<i>Menetvonal biztosítási díj</i>	48
7.2.2	<i>Közlekedtetési díj</i>	50
7.2.3	<i>Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díja</i>	53
7.2.4	<i>Személyszállító vonatok induló-/végállomás célú állomáshasználati díja</i>	55
7.2.5	<i>Tehervonatok induló-/célállomás használati díja</i>	57
7.2.6	<i>Tehervonatok közbenső állomás használati díja</i>	59
7.2.7	<i>Tehervonat kiszolgálás célú állomáshasználati díja</i>	60
7.2.8	<i>Felsővezeték használati díj</i>	62
7.2.9	<i>Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja</i>	62
7.2.10	<i>Jármű tárolási díj</i>	63
7.2.11	<i>Átrakást szolgáló berendezésekhez való hozzáférés díja</i>	64
7.2.12	<i>Személyzet biztosítási díj</i>	65
7.2.13	<i>Vonatfelvételi személyzeti díj</i>	65
7.2.14	<i>Tolatószemélyzet biztosítási díj</i>	66
7.2.15	<i>Mozdony biztosítási díj</i>	67
7.2.16	<i>Mérlegelési díj</i>	68
7.2.17	<i>Energia biztosítási díj</i>	68
7.2.18	<i>Rendkívüli küldemények díja</i>	70
7.2.19	<i>Tengelyátszerelési díj</i>	71
7.2.20	<i>Forgóváz használati díj</i>	72

8	LEMONDÁSI DÍJAK, KEDVEZMÉNYEK, FELÁRAK, VISSZATÉRÍTÉS.....	73
8.1	LEMONDÁSI DÍJAK.....	73
8.2	FELÁRAK	73
8.2.1	Környezetterhelési felár.....	73
8.2.2	Felár a túlterhelt pályaszakaszon.....	73
8.2.3	Általános felár	74
8.3	KEDVEZMÉNYEK.....	74
8.3.1	A kiegyenlítő juttatással arányos általános kedvezmény.....	74
8.4	VISSZATÉRÍTÉS	74
9	EGYÉB SZABÁLYOK.....	75
9.1	AZ INDOKOLT KÖLTSÉGEK MEGHATÁROZÁSA A KONKRÉT HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI DÍJAKAT IS TARTALMAZÓ DÍJKÉPZÉSI DOKUMENTUM ELKÉSZÍTÉSE SORÁN.....	75
9.2	ADATSZOLGÁLTATÁS.....	75
9.3	DÍJKALKULÁCIÓS RENDSZER MŰKÖDTETÉSE	75
10	ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK	76

Mellékletek

1. számú melléklet: A vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kialakítása szempontjából releváns jogszabályok
2. számú melléklet: Az Európai Unióban használt díjképzési rendszerek főbb jellemzői
3. számú melléklet: A DM által érintett pályavasutak által nyújtott pályavasúti szolgáltatások
- 4.a. számú melléklet: A GYSEV Zrt. pályavasúti szervezete által nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó bevételek, költségek és ráfordítások nyilvántartási rendszerben való megjelenítése
- 4.b. számú melléklet: A MÁV Zrt. pályavasúti szervezete által nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó bevételek, költségek és ráfordítások nyilvántartási rendszerben való megjelenítése
- 5.a. számú melléklet: A GYSEV Zrt. pályavasúti szervezete által nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó megosztandó költségek allokálásának módszertana

- 5.b. számú melléklet: A MÁV Zrt. pályavasúti szervezete által nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó megosztandó költségek allokálásának módszertana
- 6. számú melléklet: Az egyes pályaszakaszok kategóriákba történő besorolásának módszertana
- 7.a. számú melléklet: Az egyes pályaudvarok és állomások kategóriákba történő besorolásának módszertana személyszállító vonatok esetén
- 7.b. számú melléklet: Az egyes pályaudvarok és állomások kategóriákba történő besorolásának módszertana tehervonatok esetén

Preambulum

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: „Vtv.”), illetve a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007 (X.6.) GKM-PM együttes rendelet (a továbbiakban: „díjképzési rendelet”) a nem független vasúti pályahálózat működtetők által a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton alkalmazandó hálózat-hozzáférési díjak vonatkozásában díjmegállapító szervezetként a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezetet (a továbbiakban: „VPSZ”) jelöli ki.

A díjképzési rendelet 13. §-ában rögzítettek szerint a díjmegállapító szervezet feladata, hogy a hálózat-hozzáférési díjak meghatározásának módszertani dokumentumaként ötévenként elkészítse a Díjképzési Módszertant (a továbbiakban: „DM”¹).

A díjmegállapító szervezet az adott menetrendi évre vonatkozó konkrét hálózat-hozzáférési díjak megállapítását a DM, a pályahálózat-működtető utolsó üzleti évének tényadatai, a DM-ben meghatározott egyéb adatforrások, valamint a várható központi költségvetési támogatás (költségtérítés) mértéke alapján végzi el és a hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentumban (a továbbiakban: „DD”²) rögzíti.

¹ A dokumentum további részében DM megjelölés alatt a VPSZ által elkészített Díjképzési Módszertan értendő

² A dokumentum további részében DD megjelölés alatt a VPSZ által elkészített Díjszámítási Dokumentum értendő

1 Általános rendelkezések

1.1 A Díjképzési Módszertan hatálya

1.1.1 A DM időbeli hatálya

A DM aláírása napján lép hatályba. A DM-ben foglalt előírásokat először a 2010. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre vonatkozó hálózat-hozzáférési díjakat rögzítő DD elkészítése során, illetve az ahhoz szükséges, a nem független vasúti pályahálózat-működtetők által biztosítandó adatok, információk előállításánál kell alkalmazni.

A DM-ben foglalt előírásokat utoljára a 2014. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre vonatkozó hálózat-hozzáférési díjakat rögzítő DD elkészítése során kell alkalmazni.

1.1.2 A DM tárgyi hatálya

A jelen DM előírásait a nem független vasúti pályahálózat-működtetők (a módszertan hatályba lépésének időpontjában MÁV Zrt., GYSEV Zrt.) által működtetett országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatok használatáért fizetendő hálózat-hozzáférési díjak megállapítása során kell alkalmazni.

1.2 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

A hálózat-hozzáférési díjrendszer kialakításának jogi keretrendszerét az uniós jogszabályokkal, kiemelten az Európai Parlament és a Tanács 2001/14/EK irányelvvel (a továbbiakban: „Irányelv”) összhangban levő hazai törvények és rendeletek alkotják. E jogszabályrendszer legfontosabb elemei a Vtv., illetve a díjképzési rendelet; a hálózat-hozzáférési díjrendszer kialakítása szempontjából releváns jogszabályok részletes listáját az 1. számú melléklet tartalmazza.

Fontos, hogy a jelen DM hatálya alatt folyamatos és teljes körű összhang legyen a Díjképzési Módszertan és - a szintén a VPSZ által kiadott - Hálózati Üzletszabályzat (a továbbiakban: „HÜSZ”) között.

1.3 A díjszabási rendszer felülvizsgálata és módosítása

A díjszámítási rendszert - és annak részeként a DM-et - a VPSZ jogosult módosítani. Ennek érdekében a VPSZ folyamatosan nyomon követi a DM alapjain felálló díjrendszer gyakorlati működését, az ennek során megjelenő tapasztalatokat; az ehhez szükséges adatokat - a díjmegállapító szervezet kérésére, a díjképzési rendelet 14. §-ában rögzített szabályok szerint - a pályavasutak a VPSZ részére megküldik.

A VPSZ a díjszámítási rendszer módosítását köteles elvégezni, ha arra a díjképzési rendelet 12. §-ának való megfelelés érdekében, illetve annak következtében van szükség. A 12. § (1) bekezdés szerinti jelentős mértéket a VPSZ

- a pályahálózat-működtető hozzáférésre jogosultak által fizetett, illetve elszámolt hálózat-hozzáférési díjbevétele tekintetében 10%-ban,
- a pályahálózat-működtetőnek nyújtott állami támogatás mértéke tekintetében 10%-ban,
- a pályahálózat-működtető által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat mérete tekintetében pedig 5%-ban

állapítja meg.

1.4 Az adatszolgáltatáshoz kapcsolódó felelősség

A szolgáltatott adatok helyességéért, azok tartalmi megfelelőségéért a pályahálózat-működtetők teljes körű felelősséggel tartoznak. A VPSZ jogosult a szolgáltatott adatok felülvizsgálatára, hiánypótlás, illetve módosítás kérésére, valamint - amennyiben az adatszolgáltatásban az adatok helyessége nincs kellő módon alátámasztva - vizsgálatot kezdeményezhet a vasúti igazgatási szervnél.

A VPSZ nem felelős a pályahálózat-működtetők által tévesen szolgáltatott adatok miatt bekövetkező károkért.

2 A Díjképzési Módszertanban alkalmazott definíciók

A DM alkalmazása során teljes körűen érvényesek az 1. mellékletben rögzített jogszabályokban szerepeltetett definíciók.

Fentiekén túlmenően a DM alkalmazásában:

Állomási forgalmi irányító személyzet:

Az állomáson forgalomirányítást végző személyzet (forgalmi szolgálattevő, váltókezelő)

Állomási személyzet:

Állomáson forgalmi ténykedést végző munkavállalók gyűjtőelnevezése, tekintet nélkül arra, hogy melyik szervezet létszámába tartoznak

Áruforgalmi terminál:

Azok a szolgálati helyek, ahol kizárólag árukezeléssel foglalkoznak

Átmenő kocsi:

Minden olyan kocsi vagy vontatott jármű, amely nem helyi kocsi és az egyik érkező vonatból kisorozták, egy másik induló vonatba besorozták és az állomási tartózkodása nem több mint 120 óra

Bázisidőszak:

A Díjszámítási Dokumentum elkészítésének időpontjában legutolsó lezárt naptári év

Bruttótonnakilométer (bruttótonnakm, btkm):

A közlekedő vonat vontató és vontatott járműveinek saját és rakományainak együttes tömege szorozva a vonat által kilométerben megtett távolsággal

Díjév:

Az az időszak, amelyre a megállapított díjtételek hatályosak

Féksaru:

A gurított (szalasztott) kocsik megállítására használt, saruzásra kiképzett sínszálra helyezhető olyan fékező eszköz, amelyet a kocsi - a kerék ráfutása után a sarufejnek ütközve - maga előtt csúsztat, majd a fékhatásnak megfelelő fékúton a kocsit megállítja.

Fel-, leadási állomás:

A helyi kocsik felvételére és kiszolgálására rendszeresített állomás

Forgalmi személyzet:

A forgalmi tevékenységet ellátó személyzet

Forgalmi szolgálat:

A vonatközlekedés előkészítésével, továbbá tervszerű, gazdaságos és biztonságos lebonyolításával kapcsolatos valamennyi forgalmi ténykedés gyűjtőelnevezése:

Forgalmi ténykedések a következők:

- a forgalmi szolgálat szervezése, irányítása, végzése és ellenőrzése,
- a menetrend előkészítés,
- a személyszállításhoz és árutovábbításhoz szükséges kocsik kiállítása,
- a vonatok összeállítása és forgalomba helyezése,
- a közlekedés szabályozása és lebonyolítása,
- a forgalmi zavarok megelőzése, illetve megszüntetése.

Forgalmi tevékenység:

A forgalmi szolgálat feladatainak ellátása

Forgalmi vágány:

A vonatközlekedés és tolatás céljára igénybe vett vágányok

Forgalmi vonalirányító:

A vonatközlekedés tervezésével, szervezésével, a lebonyolítás irányításával kapcsolatos feladatokat ellátó munkavállaló. A közlekedés mikénti lebonyolítása szempontjából szolgálati felsőbbbsége a forgalmi ténykedést végző állomási-, vonat- és pályaszemélyzetnek van.

Fővágány:

A szolgálati hely minden vonatfogadásra kijelölt vágánya

Hálózat hozzáférési szerződés:

A pályavasút és a vállalkozó vasutak között a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások igénybevételeire megkötött szerződés

Hálózati Üzletszabályzat:

Az a - VPSZ által a pályahálózat-működtetők nevében készített - szabályzat, amely részletesen tartalmazza a rendelkezésre álló pályahálózat kapacitás adatait, a díjszabási rendszer és a kapacitás-elosztási folyamat általános rendjét, általános szabályait, határidejét és feltételeit, a menetvonal igénybe vétel és a további infrastruktúra szolgáltatások díjait

Helyi kocsi:

Az a kocsi vagy vontatott jármű, melynek az adott állomás az induló- vagy rendeltetési állomása vagy az állomáson a kocsi 120 óránál többet tartózkodik

Induló állomás:

A ténylegesen használt menetvonal első állomása, a pályavasúti szervezet hálózatára való belépés esetén a pályavasút által üzemeltetett első állomás (csatlakozó- vagy határállomás)

Kapacitás-elosztó szervezet:

Az a bármely vasúti társaságtól jogi formájában, szervezetében és döntéshozatali rendjében független szervezet, amely felelős a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásáért (VPSZ)

Kocsi ki-/besorozás:

A ténylegesen használt menetvonal közbenső állomásán a kocsik, vontatott járművek vonatból történő kisorozása, vonatba történő besorozása, illetőleg vonatból vonatba történő átsorozása

Közbenső állomás:

A ténylegesen használt menetvonal induló és célállomása között fekvő állomás

Központi forgalomellenőrzés (KÖFE):

Nagyobb forgalmi körzetek, illetve hosszabb vonalszakaszok gépi úton, központból történő forgalmi állapotellenőrzése

Központi forgalomirányítás (KÖFI):

Nagyobb forgalmi körzetek, illetve hosszabb vonalszakaszok egy központból, távvezérléssel történő közvetlen irányítása

Megállóhely:

Személyforgalomra, esetleg korlátozott áruforgalomra is berendezett, általában nyíltvonalai szolgálati hely, ahol a nyílt pálya vágányán kívül más vágány nincs.

Megálló-rakodóhely:

Általában személy- és áruforgalomra berendezett nyíltvonalai szolgálati hely, ahol a fővágányon (fővágányokon) kívül egy vagy több mellékvágány is van

Mellékvágány:

A szolgálati helyek vonatfogadásra ki nem jelölt vágánya. Közelebbi elnevezésüket rendeltetésük (raktári,- mosó-, tároló-, javítóvágány stb.) határozza meg.

Mozdonyvonat:

Technológiai célból forgalomba helyezett vontatójármű vagy vontatójárművek

Pályaszemélyzet:

A nyílt pályán vonatfogadásra kötelezett (pályavasúti) munkavállalók gyűjtőelnevezése

Pályavasút:

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetését ellátó szervezet vagy szervezeti egység

Rakodóhely:

Áruforgalomra berendezett nyíltvonali szolgálati hely, ahol a nyílt pálya vágányán kívül egy vagy több mellékvágány is van

Rendezés:

Az állomásokon (rendező-pályaudvarokon, állomási elegyrendező létesítményeken) vontatójármű, mozdony- és tolatószemélyzet biztosításával helyi vagy átmenő kocsikból álló vonatok szétrendezése és összeállítása, valamint vonat közbenső állomásán kocsik kisorozása, vonatba történő besorozása, illetve vonatból vonatba történő átsorozása

Személyszállító vonat:

Az utasszállítás céljából forgalomba helyezett személy- és nosztalgiavonatok gyűjtő elnevezése

Szigetperon:

Az utasok védelme érdekében épített és a sínkorona szintje fölé emelt, legalább 4 méter széles, a szegély közelében eltérő színsávval megjelölt, szilárd burkolatú létesítmény, amelyet az utasok csak a kijelölt útvonalon közelíthetnek meg vagy hagyhatnak el.

Szigetperonnal rendelkező vágányok vonatközlekedés és tolatás alkalmával nem minősülnek személyek által elfoglalt vágálynak.

Szolgálat megszakítás:

A nap meghatározott időszakában a szolgálati helyen forgalomszabályozásban résztvevő pályavasúti munkavállaló csak készenléti szolgálatot lát el (a szolgálati helyen jelen van, de munkát nem végez)

Szolgálat szüneteltetés:

A nap meghatározott időszakában a szolgálati helyen forgalomszabályozásban résztvevő pályavasúti munkavállaló nincs jelen

Tehervonat:

Árutovábbítás céljából forgalomba helyezett vonatok gyűjtő elnevezése

Tolatás:

Vasúti járművek vágányon történő szándékos helyváltoztatása, ide nem értve a vonatmozgásokat

Tolatószemélyzet:

A tolatásban résztvevő munkavállalók (a tolatásvezető, a kocsirendező, a váltókat állító, stb. munkavállalók) gyűjtőelnevezése, tekintet nélkül arra, hogy melyik szervezet létszámába tartoznak.

Továbbmenő kocsi:

Olyan tolatás, rendezés alá nem kerülő vonatban lévő kocsi vagy vontatott jármű, amely csak a technológiában előírt ideig (nem több mint 72 óra) tartózkodik az állomáson

Üzemi vonat:

A vasúti pályahálózat felügyelete, karbantartása és ellenőrzése céljából forgalomba helyezett árutovábbítást és személyszállítást nem végző vonatok gyűjtő elnevezése

Üzemirányítás (vonalirányítás):

A vonatforgalom tervezésével, lebonyolításával, szabályozásával összefüggő irányítói tevékenység

Üzemszünet:

Csökkentett üzemvitelre képes állapot, amelynek során a vonatok számára a kiszolgálási, rendezési feladatok, tolatási szolgáltatások ellátásához pályavasúti tolatószemélyzet és pályavasúttól igényelt tolatómozdony csak korlátozottan (a nap meghatározott időszakában), illetve egyáltalán nem áll rendelkezésre. Határállomásokon a szomszéd vasutakkal történt kétoldalú határfogalmi megállapodások alapján az abban meghatározott tehervonatokra vonatkozóan bevezetett közlekedési szünet.

Vágányút:

Az a vágányrész, amelyen:

- érkező vonat a vonat által érintett első bejáratú váltótól a megállás helyéig,
- áthaladó vonat a teljes áthaladásig (az első bejáratú váltótól az utolsó kijáratú váltóig),
- induló vonat az indulás helyétől a vonat által érintett utolsó kijáratú váltó elhagyásáig

haladni fog. Tolatás közben az a vágányrész, amelyen váltó-, illetve biztosítóberendezés átállítása nélkül a vasúti jármű áthalad.

Vágányút használat darabszáma:

Állomási hozzáférési jellegű szolgáltatás igénybe vétele esetén az adott szolgáltatáshoz kapcsolódóan a vonat számára beállított és igénybe vett vágányutak darabszáma.

Vállalkozó vasút:

Működési engedély alapján vállalkozó vasúti tevékenységet ellátó szervezet vagy szervezeti egység

Vasúti jármű:

Vasúti járműnek minősülnek a vontatott kocsik, valamint a vontatást végző járművek

Vég-/Célállomás:

A ténylegesen használt menetvonal utolsó állomása, a pályavasúti szervezet hálózataról való kilépés esetén a pályavasút által üzemeltetett utolsó állomás (csatlakozó, vagy határállomás)

Vetítési egyenértékes:

Az egyes szolgáltatásokhoz megfelelően megválasztott, mért vagy számított naturália arányában rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (6.1.2. alfejezet 2. pontjába sorolt tételek) megosztásához használt, az egyes szolgáltatásokat egységesítő olyan vetítési mutató, amely az egymástól különböző természetes mértékegységben mérhető állomási/hálózati szolgáltatásoknál egyaránt felmerül, és arányos a jellemzett szolgáltatással kapcsolatos pályavasúti ráfordítástömeggel. A Díjképzési Módszertanban vetítési egyenértékesként a hozzáférési szolgáltatások esetében az egyes szolgáltatásokhoz külön-külön értelmezett vágányút használat darabszám mutatói kerülnek alkalmazásra.

Vonatkilométer (vonatkm, vkm):

A vonat által megtett út kilométerben

3 A díjrendszer kialakításának logikai lépései

A díjképzési rendszer kialakítása az alábbi logikai elemek mentén épül fel.

- A díjképzési rendszer alapja az érintett pályavasutak által nyújtott alap-, járulékos-, kiegészítő-, illetve mellékszolgáltatások³ egyértelmű meghatározása. Az egyes szolgáltatások leírása a Vtv. 54. §-ában, illetve a 3. számú mellékletében rögzített előírásokkal összhangban, azok pontosításával történik meg (a szolgáltatások pontos tartalmát a 4. pont rögzíti).
- A pályavasutak által nyújtott szolgáltatásokhoz illeszkedően, azok műszaki tartalma, illetve az igénybevétel jellemzőinek megfelelően kerül meghatározásra a hálózat-hozzáférési díjak struktúrája, azaz hogy az egyes szolgáltatások igénybevétele után milyen - elnevezésében és mértékegységében rögzített - díjtételek megfizetése szükséges (ennek konkrétumai az 5. pontban kerülnek megjelenítésre).

A díjstruktúra kialakítása az átláthatóság, az egyszerűség és a minél pontosabb díjmeghatározás követelményét is figyelembe véve, szándékoltan azok optimumán történt meg.

- A díjrendszer kialakításának következő lépése a pályavasutak által nyújtott egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek és ráfordítások (valamint a csökkentő tételként figyelembe vételre kerülő bevételek) körének rögzítése, a kapcsolódó adatforrások megjelenítésével.

Az indokolt költségeken és ráfordításokon belül elkülönítetten kell megjeleníteni a jogszabályok (kiemelten a Vtv. 55. § (5) bekezdése, illetve a díjképzési rendelet 4. §-a) alapján a hálózat-hozzáférési díjak kialakítása során figyelembe veendő, illetve a hálózat-hozzáférési díjakban nem megjeleníthető tételeket (a költséggyűjtéshez kapcsolódó bővebb módszertani leírást a 6. pont tartalmazza).

- A díjstruktúra, az egyes szolgáltatásokhoz kötődő díjakban figyelembe veendő költségek körének, illetve az egyes szolgáltatások várhatóan igénybe vett teljesítményeinek meghatározása alapján történik meg a konkrét bázis díjtételek⁴ számítási módszertanának rögzítése (ehhez lásd még a 7. pontot).
- A rendszer hatékonyságának - a szintén a VPSZ által kialakítandó teljesítményösztönző rendszerrel összhangban történő - javítása érdekében megtörténik a díjképzési rendszerben szereplő lemondási díjak, kedvezmények,

³ A Vtv. szerinti mellékszolgáltatást a DM hatálybalépésének időpontjában a DM által érintett pályavasutak nem nyújtják

⁴ A továbbiakban bázis díjtételeken az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó, kedvezmények és felárak nélküli díjak értendők

felárak és visszatérítések meghatározása, képzésük módszertanának definiálása (ezt részletesen a 8. pont tartalmazza).

A hálózat-hozzáférési díjak hazai rendszerének egységesítése érdekében

- a pályavasúti szolgáltatások tartalma,
- a hálózat-hozzáférési díjak struktúrája,
- az egyes szolgáltatásokhoz figyelembe veendő költségek alapvető köre,
- a több szolgáltatás között felosztandó költségek felosztásának logikája,
- a konkrét hálózat-hozzáférési díjak megállapításának módszertana, illetve
- a lemondási díjak, kedvezmények, felárak és visszatérítések meghatározásának módszertana

a jelen DM által érintett összes pályavasútra vonatkozóan, közösen kerül rögzítésre.

Az egyes pályavasutak közötti - például a nyilvántartási rendszerek eltéréséből eredő - különbségek kezelése az egyes pályavasutakra vonatkozó önálló mellékletekben foglalt részletező, pontosító szabályokkal történik.

A DM kialakítása során - a keretrendszer meghatározó jogszabályok adta lehetőségeken belül - figyelembe vételre kerültek az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államokban alkalmazott gyakorlatok is (díjképzési logika, alkalmazandó felárak fajtái, stb.). Az európai országok díjképzési gyakorlatának főbb jellemzőit a 2. számú melléklet foglalja össze.

4 A nem független vasúti pályahálózat-működtetők által a vállalkozó vasutak számára nyújtandó és nyújtható pályavasúti szolgáltatások

A pályavasutak - összhangban a Vtv. 54. §-ának rendelkezéseivel és a Vtv. 3. számú mellékletében foglaltakkal - az alábbi szolgáltatásokat nyújtják, illetve nyújthatják (a DM hatályba lépése napján a DM által érintett pályavasutak által nyújtott szolgáltatások körét a 3. számú melléklet tartalmazza).

4.1 Alapszolgáltatások

- A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza
 - a megrendelő igényének (beleértve az igényhez tartozó járulékos és kiegészítő szolgáltatásokat is) elektronikus alapú fogadását,
 - az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
 - a szükséges menetrend szerkesztését,
 - az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
 - az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést az ügyfél számára, valamint
 - intézkedést a végrehajtás érdekében.
- A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak árutovábbítás, személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésre bocsátása (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás)
- A nyílt hozzáférésű vasútvonalak, a forgalmi átmenő fővágányok, az átmenő fővágányban szereplő kitérők, a vágánykapcsolatok, műtárgyak, valamint a jelző és biztosító berendezések használatának biztosítása (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. c) bekezdésében foglalt szolgáltatás)
- A vonatközlekedés lebonyolítása a forgalomirányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás)
- A vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelése és továbbítása (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. e) bekezdésében foglalt szolgáltatás)

4.2 Járólékos szolgáltatások

- Személyszállító vonatok megállási célú állomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza
 - a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózatához, és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és használatát,
 - utas-kiszolgáló létesítmények, utasterek használatát,
 - utas-tájékoztatást.
- Személyszállító vonatok induló-/végállomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza
 - a személyszállító vonatok összeállításához, tolatásához és szétrendezéséhez kapcsolódó pályahálózatához való hozzáférést,
 - a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéséhez szükséges pályavasúti telepített berendezésekhez való hozzáférést és azok használatát (energia és víz biztosítása nélkül).
- Tehervonatok induló-/célállomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza
 - a rendező pályaudvarhoz és állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz és létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés-tolatás) céljából történő hozzáférést (a vonat összeállításához és szétrendezéshez igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
 - az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése).
- Tehervonatok közbenső állomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza
 - az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz és létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés-tolatás) céljából történő hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
 - az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése).
- Tehervonatok kiszolgálás célú állomáshasználata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza

- a helyi kocsi számára hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából, valamint
 - a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását.
- Felsővezetéki rendszerek használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. c) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza a felsővezetéki és energiaellátó rendszerekhez való hozzáférést és azok használatát (villamos energia nélkül).
 - Vasúti járműmérleghez való hozzáférés. A szolgáltatás tartalmazza az üzemképes mérleg biztosítását és a szolgáltatásigénylő tömeg megállapítást végző alkalmazottjának (megbízottjának) mérlegházba való bejutásának biztosítását és ott az üres vagy rakott vasúti kocsi tömegének - a szolgáltatásigénylő által történő - megállapítása melletti felügyeletet.
 - Jármű tárolás⁵ (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza a HÜSZ vonatkozó mellékletében meghirdetett vágányokon a vállalkozó vasút üzemeltetésében lévő vasúti járművek 24 órán túli eseti vagy előzetes megállapodás alapján történő tartós tárolását. A szolgáltatás nem tartalmazza az érintett vasúti járművek őrzését, felügyeletét.
 - Hozzáférés a különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezésekhez (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. e) bekezdésében foglalt szolgáltatás).
 - Szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés és üzemszünet felfüggesztés (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza igény alapján pályavasúti személyzet biztosítását olyan szolgálati helyeken, ahol eddig technológiai szolgáltatás nem volt (új feladási- vagy leadási állomás - vonat érkeztetés, indítás).

4.3 Kiegészítő szolgáltatások

- Külső vonatfelvétel (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. e) bekezdésében foglalt szolgáltatás). Az induló vonat mellett a helyszínen, meghatározott módszerrel (kézírással, rádióval) végzett szolgáltatás tartalmazza a „vonatterhelési kimutatás” (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét, valamint a zárjelző kezelését.

⁵ Jármű tárolás alatt értelemszerűen vasúti jármű tárolása értendő

- Pályavasúti tolatószemélyzet biztosítása a tolatási tevékenységhez a HÜSZ vonatkozó mellékletében meghatározott helyen és időben (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás).
- Vontatójármű biztosítása (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza a pályavasúttól igényelt vontatójármű, valamint mozdonyszemélyzet kiállítását.
- Mérlegelés (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza külön megrendelésre a széles nyomtávon a mérleghez való hozzáférés biztosítását, illetve a vasúti járművek mérlegelésének elvégzését.
- Vontatási energia nyújtása (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza a vontatási villamos energia, illetve a vontatási felhasználású üzemanyag biztosítását.
- Egyéb energia nyújtása (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. c) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza a vonatok előfűtéséhez és előhűtéséhez szükséges energia, illetve a vonatok víztöltéséhez, vízvételéhez felhasznált víz biztosítását.
- Rendkívüli küldemények továbbítása (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza az egyedi és típusküldemények továbbításának előkészítését.
- Tengelyátszerelés (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás). A szolgáltatás tartalmazza Záhony Körzetben a széles nyomtávolságú kocsik forgóvázainak kicserélését a normál nyomtávolságú forgóvázakra. A szolgáltatás magában foglalja a kocsik forgóvázainak át- és visszaszerelését, továbbá a kocsik tengelyátszerelés utáni műszaki vizsgálatát.
- Forgóváz használat. A szolgáltatás tartalmazza a pályavasút üzemeltetésében lévő forgóvázak használatba adását (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

5 A hálózat-hozzáférési díjak struktúrája

Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó hálózat-hozzáférési díjak - kedvezményeket és felárakat nem tartalmazó - struktúráját a következő táblázat foglalja össze.

Ssz.	Szolgáltatás	Díjak			Ssz.
		megnevezése	kategóriái	mértékegysége	
Alapszolgáltatások					
1.	Vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése	Menetvonal biztosítási díj		Ft/menetvonal	1.
2.	A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak árutovábbítás, személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésére bocsátása	Közlekedtetési díj	<ul style="list-style-type: none">Tehervonatok<ul style="list-style-type: none">I. kategóriájú pályaszakaszII. kategóriájú pályaszakaszIII. kategóriájú pályaszakaszSzemélyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok<ul style="list-style-type: none">I. kategóriájú pályaszakaszII. kategóriájú pályaszakaszIII. kategóriájú pályaszakasz	Ft/vonatkm + Ft/bruttó-tonnakm	2.
3.	A nyílt hozzáférésű vasútvonalak, a forgalmi átmenő fővágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, műtárgyak, valamint a jelző és biztosító berendezések használatának biztosítása				
4.	A vonatközlekedés lebonyolítása a forgalomirányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával				
5.	A vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelése és továbbítása				
Járulékos szolgáltatások					
6.	Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata	Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díja	<ul style="list-style-type: none">I. kat. állomásII. kat. állomásIII. kat. állomás	Ft/állomás-használat	3.
7.	Személyszállító vonatok induló-/végállomás használata	Személyszállító vonatok induló-/végállomás használati díja	<ul style="list-style-type: none">I. kat. állomásII. kat. állomásIII. kat. állomás	Ft/állomás-használat	4.
8.	Tehervonatok induló-/célállomás használata	Tehervonatok induló-/ célállomás használati díja	<ul style="list-style-type: none">I. kat. állomásII. kat. állomásIII. kat. állomás	Ft/állomás-használat	5.
9.	Tehervonatok közbenső állomás használata	Tehervonatok közbenső állomás használati díja	<ul style="list-style-type: none">I. kat. állomásII. kat. állomásIII. kat. állomás	Ft/állomás-használat	6.

Ssz.	Szolgáltatás	Díjak			Ssz.
		megnevezése	kategóriái	mértékegysége	
10.	Tehervonatok kiszolgálás célú állomáshasználata	Tehervonatok kiszolgálás célú állomáshasználati díja	<ul style="list-style-type: none"> I. kat. állomás II. kat. állomás III. kat. állomás 	Ft/kocsi	7.
11.	Felsővezetéki rendszerek használata	Felsővezeték használati díj		Ft/villamos-vonatkm	8.
12.	Vasúti járműmérleghez való hozzáférés	Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja		Ft/jármű	9.
13.	Jármű tárolás	Jármű tárolási díj		Ft/jármű/nap*	10.
14.	Különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezésekhez való hozzáférés	Átrakást szolgáló berendezésekhez való hozzáférés díja		Ft/kocsi	11.
15.	Szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés és üzemszünet felfüggesztés	Személyzet biztosítási díj		Ft/fő/óra	12.
Kiegészítő szolgáltatások					
16.	Külső vonatfelvétel	Vonatfelvételi személyzeti díj		Ft/fő/óra	13.
17.	Tolatószemélyzet biztosítása	Tolatószemélyzet biztosítási díj		Ft/fő/óra	14.
18.	Vontatójármű biztosítása	Mozdony biztosítási díj		Ft/vontatójármű/óra	15.
19.	Mérlegelés	Mérlegelési díj		Ft/jármű	16.
20.	Vontatási energia nyújtása	Energia biztosítási díj	<ul style="list-style-type: none"> Vontatási villamos energia Dízel üzemanyag Előfűtés, előhűtés energiája Víztöltéshez használt víz 	<ul style="list-style-type: none"> Ft/kWh Ft/l Ft/kWh Ft/m³ 	17.
21.	Egyéb energia nyújtása				
22.	Rendkívüli küldemények továbbítása	Rendkívüli küldemények díja		Ft/engedély	18.
23.	Tengelyátszerelés	Tengelyátszerelési díj		Ft/kocsi	19.
24.	Forgóváz használat	Forgóváz használati díj		Ft/kocsi/óra	20.

* A 24 órán túli időszakra fizetendő

6 A pályavasutak által nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek

6.1 A költség-meghatározás alapelvei

6.1.1 A díjszámítás során figyelembe vehető költségek

Jelen fejezetben a DM alapján meghatározandó hálózat-hozzáférési díjak által fedezendő bevételek, költségek és ráfordítások kerülnek megjelenítésre. Az alábbi tételek rögzítése nem a DM hatálya alá tartozik (az ez alóli kivételeket az egyes pontok külön jelzik).

- A szolgáltatásokhoz kapcsolódóan felmerülő, de a díjakban meg nem jeleníthető tételek
- A szolgáltatásokhoz kapcsolódó, de nem indokoltnak tekinthető tételek
- A Vtv. 3. számú melléklet I-IV. pontjaiban szerepeltetett szolgáltatásokon kívüli tevékenységekhez kapcsolódó tételek

6.1.2 A bevételek, költségek és ráfordítások csoportosítása

Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó indokolt bevételek, költségek és ráfordítások az alábbi csoportosításban kerülnek meghatározásra:

1. az egyes szolgáltatásokhoz egyértelműen és közvetlenül hozzárendelendő tételek,
2. a pályavasúti szolgáltatások nyújtásához közvetlenül köthető, de a pályavasút több szolgáltatása együttes érdekében felmerülő, ezért közöttük naturália alapján megosztandó tételek,
3. a nem független vasúti pályahálózat-működtetőnél, integrált vasúti társaságok esetén pedig a pályavasúti szervezetnél, illetve az integrált vasúti társaságnál felmerülő, az összes szolgáltatás között megosztandó (közvetett) tételek (ide tartoznak jellemzően az általános irányítási és adminisztrációs költségek és ráfordítások, ennek részeként az integrált vasúti társaság más szervezeteitől igénybe vett adminisztrációs szolgáltatások ellenértéke, illetve az integrált vasúti társaság pályavasúti szervezetre osztott központi általános irányítási költségei és ráfordításai).

Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó bevételek, költségek és ráfordítások a DM által érintett pályavasutakra egységesen vonatkozó körét a fenti bontásban a 6.2. és a 6.3. pontok tartalmazzák.

A nyújtott szolgáltatások körének, a szervezeti felépítések eltérései, illetve a nyilvántartási rendszerek különbözősége miatt az egyes pályavasutak költséggyűjtésének részletes szabályai értelemszerűen egyedileg kerülnek

meghatározásra. Az ezeket leíró - a DD elkészítése során alkalmazandó, illetve a későbbi ellenőrizhetőséget biztosító - módszertant a 4.a.-4.b. számú mellékletek rögzítik. A pályavasutak nyilvántartási rendszereinek fejlesztése, módosítása esetén a 4.a.-4.b. számú mellékletek felülvizsgálandók, szükség esetén pedig - az 1.3. fejezetben foglalt szabályok figyelembevételével - módosítandók.

Ugyancsak a pályavasutak között meglévő különbségek következtében előfordulhat, hogy egyes költség- vagy ráfordításelemek az egyik pályavasútnál egy adott szolgáltatáshoz közvetlenül hozzárendelhetőek, másik pályavasútnál pedig több szolgáltatás között - naturáliák alapján - megosztásra kerülnek. A DM törzsszövegének egysége érdekében ezen elemek a több szolgáltatás között megosztandó költségek és ráfordítások között kerülnek megjelenítésre azzal, hogy a tényleges gyakorlat során a 100%-0% arányú osztás is megengedett.

6.1.3 A bázisidőszak és a díjév közötti idő figyelembevétele a költség-meghatározás során

A díjképzési rendelet 4. §-ában rögzítettekkel összhangban a díjmegállapítás során figyelembe vehető indokolt költségek és ráfordítások meghatározása „az utolsó lezárt üzleti év [...] alapján” (azaz a bázisidőszaki adatok alapján) történik meg. A díjak meghirdetésére vonatkozó rendelkezések alapján bázisidőszak és a díjév között azonban mintegy három év telik el⁶.

Fentiek miatt az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek és ráfordítások meghatározásának alapját a bázisidőszak tényadatai képezik, de a bázisidőszak és a díjév közötti (részben tényadatokon alapuló, részben tervezhető) árszínvonal-változás figyelembe vételre kerül az alábbiak szerint.

- Alapszabályként az egyes tételekhez kapcsolódóan figyelembe vehető árszínvonal változás mértéke
 - a bázisidőszaktól a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végéig⁷ terjedő időszakra a KSH által közzétett fogyasztói árindex,
 - a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végétől a díjévig terjedő időszakra az MNB által előrejelzett fogyasztói árindex.
- A személyi jellegű ráfordításokhoz figyelembe vehető árszínvonal változás mértéke
 - a bázisidőszakot követő évre (a díjmegállapítás évére) a kollektív szerződésben rögzített, ennek hiányában pedig az OÉT által jóváhagyott bérnövekedési mérték,

⁶ A T menetrendi évben érvényes díjakat T-2 év végén meg kell hirdetni, azaz legutolsó lezárt évként a T-3 év tekinthető

⁷ Decembéri díjmeghatározás esetén a 3. negyedév végéig

- a bázisidőszakot követő évtől (a díjmegállapítás évétől) a díjévig terjedő időszakra az MNB által előrejelzett nemzetgazdasági bruttó kereset-növekedési mérték.
- Nem vehető figyelembe árszínvonal változás
 - az értékcsökkenési leírási költségekhez és értékvesztéshez,
 - a pénzügyi műveletek bevételeihez és ráfordításaihoz,
 - a céltartalékokhoz, valamint
 - a rendkívüli bevételekhez és ráfordításokhoz.

Előzőeken túlmenően a hálózat-hozzáférési díjak meghatározása során a bázisidőszak tényadatait érintő alábbi módosítások vehetők figyelembe.

- Az adó- és járulékrendszernek a díjmegállapítást megelőző hónapig jogszabályban rögzített változásai
- Az értékcsökkenési leírások és értékvesztések meghatározása során a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végéig aktivált beruházások, selejtezések, kivezetések
- A központi költségvetési támogatás (költségtérítés) tekintetében a tényadatok helyett a díjévre - az állam és a pályahálózat működtetője közötti szerződés, annak hiányában pedig a közlekedésért felelős miniszter közlése alapján - tervezett érték veendő figyelembe

Indokolt esetben - megfelelő alátámasztás bemutatásával - a VPSZ a fentiektől eltérő korrekciót is alkalmazhat.

6.1.4 A bevételek, költségek és ráfordítások szolgáltatások közötti megosztása

A jelen DM-ben rögzített hálózat-hozzáférési díjak megállapításához egyértelműen el kell különíteni a nyílt hozzáférésű és a nem nyílt hozzáférésű hálózatokhoz kapcsolódó bevételeket, költségeket és ráfordításokat.

Ezt az elkülönítést a jelen DM által érintett nem független vasúti pályahálózat-működtetőknek kell elvégezniük

- a nyílt hozzáférésű, illetve a nem nyílt hozzáférésű hálózatokhoz egyértelműen hozzárendelhető tételek vonatkozásában értelemszerűen,
- a nyílt hozzáférésű, illetve a nem nyílt hozzáférésű hálózatokhoz nem egyértelműen hozzárendelhető tételek vonatkozásában pedig egyértelmű és ellenőrizhető adatforrásokból származó naturáliák alapján.

A több szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (a 6.1.1. alfejezet 2., illetve 3. pontja alá sorolt tételek) megosztásának minden, a jelen DM által érintett pályavasút vonatkozásában egységes elvek szerint kell történnie.

Ennek megfelelően a több szolgáltatáshoz rendelhető (a 6.1.2. alfejezet 2. pontjába sorolt) költségek megosztásának egyértelmű és ellenőrizhető adatforrásokból származó nyilvántartott - lehetőség szerint a számlázás alapját képező - tény naturáliák díjévre tervezett mértéke alapján kell történnie. A tervezést a 7.1. pontban rögzítettekkel konzisztens módon, a bázisidőszaki tényadatok, a hozzáférésre jogosultaktól gyűjtött információk, illetve a várható tendenciák alapján kell elvégezni.

Amennyiben e költségeket és ráfordításokat különböző naturáliákkal jellemezhető szolgáltatások között kell felosztani, úgy a felosztás vetítési alapjaként egy ún. vetítési egyenértéket kell definiálni és a mért naturáliák ezen egyenértékesre történő átváltásának paramétereit az elmúlt időszakok technológiai tapasztalati jellemzői alapján kell meghatározni.

A bevételek, költségek és ráfordítások megosztására vonatkozó részletes szabályrendszer a DM által érintett pályavasutak szolgáltatási körének, költségszerkezetének és nyilvántartási rendszereinek eltérései miatt társaság-specifikusan kerül rögzítésre. Ezen - a DD elkészítése során alkalmazandó - részletes módszertani szabályokat (beleértve az egyes naturáliák és a vetítési egyenértékes közötti átváltási arányok meghatározását) az 5.a.-5.b. számú mellékletek tartalmazzák.

Az operatív irányításhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások az általa irányított tevékenységek között kerülnek felosztásra az egyes tevékenységi kódokhoz kapcsolódó munkaórák arányában. Az érintett irányító és irányított szervezetek, valamint az azokhoz kapcsolódó tevékenységi kódok, illetve főkönyvi számok évenként a DD-ben kerülnek meghatározásra.

Az összes szolgáltatáshoz rendelt közvetett (a 6.1.2. alfejezet 3. pontjába sorolt) bevételek, költségek és ráfordítások megosztása - megfelelő vetítési alapként alkalmazható naturália hiányában - az egyes szolgáltatások közvetlen és naturália alapján megosztandó (a 6.1.2. alfejezet 1. és 2. pontjába sorolt) költségeinek és ráfordításainak arányában történik (erről lásd még a 6.3.3. pontot).

6.1.5 A költségek és ráfordítások pályaszakaszra történő megbontása

A díjképzési rendelet 13. § (4) bekezdés *b)* pontjában foglalt rendelkezésnek történő megfelelés érdekében az alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások, illetve a villamos felsővezetékhez való hozzáféréshez kapcsolódó költségek és ráfordítások pályaszakasz szinten is megbontandók.

Az egyértelmű megbonthatóság érdekében az e tételekhez tartozó közvetlen költségeket - ahol ésszerűen elvárható - (statisztikai) pályaszakaszokhoz rendeltetni kell nyilvántartani.

6.1.6 A bázisidőszakhoz képest a díjévben újonnan nyújtott, illetve megszüntetett szolgáltatásokhoz tartozó költségkalkuláció speciális szabályai

A jelen DM-ben szerepeltetett, a bázisidőszakban nem nyújtott (költségvonzattal nem járó), de a díjévben meghirdetésre kerülő szolgáltatáshoz tartozó bevételek, költségek és ráfordítások számításához az adott szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan pótlólagosan felmerülő tételek tervezett értéke vehető figyelembe.

A jelen DM-ben szerepeltetett, a bázisidőszakban nyújtott, de a díjévben már nem meghirdetendő szolgáltatáshoz közvetlenül hozzárendelendő tételeket, illetve értelemszerűen a szolgáltatás igénybevételének tervezett volumenét a számításokban 0 értéken kell szerepeltetni.

6.2 Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó közvetlen és egyes szolgáltatások között naturália alapján megosztott költségek és ráfordítások meghatározása

6.2.1 Alapszolgáltatások elismert költségei és ráfordításai

6.2.1.1 A menetvonal biztosításhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A VPSZ számlázott költsége
- A menetvonal biztosításhoz szükséges forgalmi technológiai tevékenység ellátásához kapcsolódó (anyagjellegű) költségek és ráfordítások
- A menetvonal biztosításhoz szükséges forgalmi technológiai feladatokat ellátó személyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások⁸

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások⁹

⁸ A „személyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások” kategóriába a személyi jellegű ráfordítások, a munkaruha- és a védőital költségek tartoznak (ez ugyanúgy érvényes a fejezet későbbi pontjaira is)

⁹ A továbbiakban „kapcsolódó ráfordítások” kategóriába az adott eszköz(ök) esetleges értékesítéséhez kapcsolódó ráfordítások (ekkor értelemszerűen a kapott bevételeket is

- Hatósági díjak

6.2.1.2 A közlekedtetéshez kapcsolódó költségek és ráfordítások

Bruttótonnakm-arányos díjrészben megtérítendő közvetlen költségek és ráfordítások

- Nyíltvonalai pályaszakaszra (statisztikai szakasz) könyvelt vasúti pálya al-, fel- és egyéb építményeinek karbantartási-¹⁰, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei (a pályafelülgylet költségei kivételével), valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Állomási pályaszakaszra könyvelt vasúti pálya állomási átmenő (fő)vágány al- és felépítményeinek karbantartási-, üzemeltetési és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

Vonatkm-arányos díjrészben megtérítendő közvetlen költségek és ráfordítások

- Nyíltvonalai pályaszakaszra (statisztikai szakasz) könyvelt vasúti pálya alagút, üzemi út, kerítés, alul- és felüljáró, jelzőhíd és egyéb építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Nyíltvonalai pályaszakaszra (statisztikai szakasz) könyvelt pályavasút által használt, a felsővezeteki rendszerek használatánál figyelembe vett erősáramú berendezések költségeinek és ráfordításainak kivételével a távközlő-, erősáramú- és biztosító berendezések (a továbbiakban együttesen: „TEB”), váltófűtő berendezések karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Nyíltvonalai pályaszakaszra (statisztikai szakasz) könyvelt utasperonok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások (kizárólag személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok közlekedtetési díjaiban megtérítendő)
- A nyíltvonalai térvilágítás karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

figyelembe kell venni), a selejtezéshez, megrongálódáshoz, megsemmisüléshez kapcsolódó terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés, a természeti károk, károkozások miatti veszteségek (ekkor értelemsszerűen a kapott kártérítéseket, biztosítási kifizetéseket is figyelembe kell venni), az adott eszköz(ök)höz közvetlenül rendelhető (fejlesztési, beruházási) hitel kamatai, valamint az előzőekhez, illetve az indokolt költségekhez kapcsolódó céltartalék képzések és feloldások tartoznak

¹⁰ A vasúti pálya karbantartási költségek között kerülnek figyelembevételre az ahhoz kapcsolódó vonatpótló járatok indokolt (többlet)költsége, illetve a vasúti pálya karbantartáshoz használt teherkocsik karbantartási-, üzemeltetési és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások is

- A pályafelügyelet (és azon belül a vonalbejárás) költségei
- A vonalirányításban résztvevő munkavállalókhöz kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A szállítás-irányítási információs rendszer üzemeltetési költségei (kizárólag tehervonatok közlekedtetési díjaiban megtérítendő)

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- Az állomási átmenő (fő)vágány kitérőinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások (bruttótonnakm arányos díjrészben megtérítendő)
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások (vonatkm arányos díjrészben megtérítendő)
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakasza nem könyvelt vagy hálózati pályaszakasza elszámolt, vasúti pálya al-, fel- és egyéb építményeinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások (bruttótonnakm arányos díjrészben megtérítendő)
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakasza nem könyvelt vagy hálózati pályaszakasza elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások (vonatkm arányos díjrészben megtérítendő)
- A vonalirányításon kívüli, állomási forgalmi irányító személyzethez (forgalmi szolgálattevő, váltókezelő, de nem tartozik ide a tolatást végző személyzet és a menetvonal technológus) kapcsolódó költségek és ráfordítások (vonatkm arányos díjrészben megtérítendő)
- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer(ek) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások (vonatkm arányos díjrészben megtérítendő)
- Hatósági díjak (vonatkm arányos díjrészben megtérítendő)

6.2.2 Járulékos szolgáltatások elismert költségei és ráfordításai

6.2.2.1 Személyszállító vonatok megállási célú állomás használatához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- Az utaskiszolgáló építmények és létesítmények (váróterem, peron, utas WC, alul- és felüljárók), utas-tájékoztató eszközök és berendezések állomási és hálózati pályaszakaszon vagy pályaszakasz nélkül elszámolt karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Az utas-tájékoztatót végző munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások
- Az utas-tájékoztató berendezések (audio, vizuális) szövegének módosítása kapcsán felmerülő költségek

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- Az állomási átmenő (fő)vágány kitérőinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt vonatindító és -fogadó vágányok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt térvilágító eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt, vasúti pálya al-, fel- és egyéb építményeinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt vonatindító és -fogadó vágányok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakasza nem könyvelt vagy hálózati pályaszakasza elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakasza nem könyvelt vagy hálózati pályaszakasza elszámolt térvilágító eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A vonalirányításon kívüli, állomási forgalmi irányító személyzethez (forgalmi szolgálattevő, váltókezelő, de nem tartozik ide a tolatást végző személyzet és a menetvonal technológus) kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer(ek) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Hatósági díjak

6.2.2.2 Személyszállító vonatok induló-/végállomás használatához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez szükséges pályavasúti telepített berendezések állomási és hálózati pályaszakasza vagy pályaszakasza nélkül elszámolt karbantartási-, üzemeltetési és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások (energia biztosítása nélkül)
- A személyszállító vonatok víztöltéséhez szükséges pályavasúti telepített berendezések állomási és hálózati pályaszakasza vagy pályaszakasza nélkül elszámolt karbantartási- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások (víz biztosítása nélkül)
- A vonatok előhűtése, előfűtése céljából továbbadott villamos energiához kapcsolódó hálózati veszteség

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakasza elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt mellékvágányok (gurítódombi, rendező pályaudvari, rakodó, raktári, illetve járműtárolásra meghirdetett mellékvágányok kivételével) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt, vasúti pálya al-, fel- és egyéb építményeinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt mellékvágányok (gurítódombi, rendező pályaudvari, rakodó, raktári, illetve járműtárolásra meghirdetett mellékvágányok kivételével) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A vonalirányításon kívüli, állomási forgalmi irányító személyzethez (forgalmi szolgálattevő, váltókezelő, de nem tartozik ide a tolatást végző személyzet és a menetvonal technológus) kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A vasúti járművek karbantartására szolgáló létesítmények karbantartási- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer(ek) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Hatósági díjak

6.2.2.3 Tehervonatok induló-/célállomás használatához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A gurítódombi, illetve rendező pályaudvari vágányok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A gurítódombi, illetve rendező pályaudvari a vágányokhoz tartozó berendezések, jelző- és biztosító berendezések, vágány fékek, féksaruk, illetve az ezek

működtetéséhez, vezérléséhez szükséges berendezések karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- Az állomási átmenő (fő)vágány kitérőinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt vonatindító és -fogadó vágányok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt térvilágító eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt mellékvágányok (gurítódombi, rendező pályaudvari, rakodó, raktári, illetve járműtárolásra meghirdetett mellékvágányok kivételével) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt, vasúti pálya al-, fel- és egyéb építményeinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt vonatindító és -fogadó vágányok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt térvilágító eszközök

karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakasza nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt mellékvágányok (gurítódombi, rendező pályaudvari, rakodó, raktári, illetve járműtárolásra meghirdetett mellékvágányok kivételével) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A vonalirányításon kívüli, állomási forgalmi irányító személyzethez (forgalmi szolgálattevő, váltókezelő, de nem tartozik ide a tolatást végző személyzet és a menetvonal technológus) kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A vasúti járművek karbantartására szolgáló létesítmények karbantartási- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer(ek) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Hatósági díjak

6.2.2.4 Tehervonatok közbenső állomás használatához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

-

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- Az állomási átmenő (fő)vágány kitérőinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt vonatindító és -fogadó vágányok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt térvilágító eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt mellékvágányok (gurítódombi, rendező pályaudvari, rakodó, raktári, illetve járműtárolásra meghirdetett mellékvágányok kivételével) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt, vasúti pálya al-, fel- és egyéb építményeinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt vonatindító és -fogadó vágányok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt térvilágító eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt mellékvágányok (gurítódombi, rendező pályaudvari, rakodó, raktári, illetve járműtárolásra meghirdetett mellékvágányok kivételével) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A vonalirányításon kívüli, állomási forgalmi irányító személyzethez (forgalmi szolgálattevő, váltókezelő, de nem tartozik ide a tolatást végző személyzet és a menetvonal technológus) kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer(ek) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Hatósági díjak

6.2.2.5 *Tehervonatok kiszolgálás célú állomáshasználatához kapcsolódó költségek és ráfordítások*

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A csatlakozó vasúti pálya al-, fel-, híd-, magas- és egyéb építményeinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózat (beleértve az ahhoz vezető összekötő vasúti pályahálózatot is) al-, fel-, híd-, magas- és egyéb építményeinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózat, (beleértve az ahhoz vezető összekötő vasúti pályahálózatot is) pályavasút által használt, távközlő-, erősáramú- és biztosító berendezéseinek, váltófűtő berendezéseinek karbantartási, üzemeltetési és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások (a felsővezeteki rendszerek használatánál figyelembe vett erősáramú berendezések költségeinek és ráfordításainak kivételével)
- Az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányok, rakodó vágányok, rakterületek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, állomási pályaszakaszon elszámolt térvilágító eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakasza nem könyvelt vagy hálózati pályaszakasza elszámolt, vasúti pálya al-, fel- és egyéb építményeinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakasza nem könyvelt vagy hálózati pályaszakasza elszámolt, pályavasút által használt TEB, váltófűtő berendezések, forgalmi épületek és építmények (kivéve az utaskiszolgáló helyiségeket), pályafenntartási-, valamint TEB épületek és

építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

- A nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére jutó, pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt térvilágító eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A vonalirányításon kívüli, állomási forgalmi irányító személyzethez (forgalmi szolgálattevő, váltókezelő, de nem tartozik ide a tolatást végző személyzet és a menetvonal technológus) kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer(ek) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Hatósági díjak

6.2.2.6 Felsővezetéki rendszerek használatához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- Nyíltvonalai pályaszakaszra könyvelt felsővezeték és az ahhoz használt erősáramú berendezések karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Állomási pályaszakaszra könyvelt felsővezeték és az ahhoz használt erősáramú berendezések karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Pályaszakaszra nem könyvelt vagy hálózati pályaszakaszon elszámolt felsővezeték és az ahhoz használt erősáramú berendezések karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A vontatási célú felhasználásra továbbadott villamos energiához kapcsolódó hálózati veszteség
- A villamos energia beszerzésével és közvetítésével kapcsolatos költségek

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.2.7 Vasúti járműmérleghez való hozzáféréshez kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A vasúti járműmérlegek (kivéve a széles nyomtávon található vasúti mérlegek) karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.2.8 Jármű tároláshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A járműtárolásra szolgáló állomási mellékvágányok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.2.9 Különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezésekhez való hozzáféréshez kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A szolgáltatás nyújtásához használt, a különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezések karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.2.10 Szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés és üzemszünet felfüggesztéshez kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés és üzemszünet felfüggesztése miatt szolgálatot teljesítő pályavasúti munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3 Kiegészítő szolgáltatások elismert költségei és ráfordításai

6.2.3.1 Külső vonatfelvételhez kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A külső vonat adatfelvétel tevékenység ellátásához kapcsolódó eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A külső vonat adatfelvételt végző pályavasúti munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3.2 Tolatószemélyzet biztosításához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A vállalkozó vasút külön megrendelésére biztosított pályavasúti tolatószemélyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3.3 Vontatójármű biztosításához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- Az e tevékenységet végző saját tulajdonú vontatójárművek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenés leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Az e tevékenységet végző, harmadik féltől bérelt vontatójárművek bérleti-, karbantartási- és üzemeltetési költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A vontatójárműveket kezelő mozdonyszemélyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3.4 Mérlegeléshez kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A széles nyomtávon található vasúti járműmérlegek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A mérlegelést végző pályavasúti munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3.5 Vontatási energia nyújtásához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

Villamos energia

- A vállalkozó vasutaknak vontatási célú felhasználásra továbbadott villamos energia a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: „VET”) 66. § rendelkezéseivel összhangban meghatározott beszerzési költsége (értelemszerűen nem számítva a pályahálózat-működtető saját üzemeltetésében lévő vasúti járműveinek és berendezéseinek energia felhasználási költségeit)

Dízel üzemanyag

- A vállalkozó vasutaknak vontatási célú felhasználásra továbbadott dízel üzemanyag beszerzési költsége
- A dízel üzemanyag beszerzésével és közvetítésével kapcsolatos költségek
- Az üzemanyag-töltő helyeknél használt üzemi vágányok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Az üzemanyag-töltő berendezések karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3.6 Egyéb energia nyújtásához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

Villamos energia

- A vállalkozó vasutaknak vonatok előfűtése, előhűtése céljából továbbadott villamos energia a VET 66. § rendelkezéseivel összhangban meghatározott beszerzési költsége

Víz

- A vállalkozó vasutaknak víztöltés céljából továbbadott víz beszerzési költsége
- A víz beszerzésével és közvetítésével kapcsolatos költségek
- A személyszállító vonatok víztöltéséhez szükséges pályavasúti telepített berendezések állomási és hálózati pályaszakaszon elszámolt üzemeltetési költségei

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3.7 Rendkívüli küldemények továbbításához kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A továbbítási engedély kezelésével, feldolgozásával foglalkozó munkavállalókhöz kapcsolódó költségek és ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3.8 Tengelyátszereléshez kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A tengelyátszerelést szolgáló berendezések karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A tengelyátszereléshez használt üzemi épületek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A tengelyátszerelést végző munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A tengelyátszerelést követő műszaki vizsgálatot végző munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3.9 Forgóváz használathoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

Közvetlen költségek és ráfordítások

- A vállalkozó vasutak részére biztosított forgóvázak karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A forgóvázak tárolására használt üzemi területek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

Pályavasúti szolgáltatások között megosztandó költségek és ráfordítások

- A pályavasúti teljesítmény elszámolási rendszer karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.3 Az összes pályavasúti szolgáltatásra terhelt közvetett bevételek, költségek és ráfordítások, illetve ezen tételek pályavasúti szolgáltatások közötti felosztása

Az összes pályavasúti szolgáltatás között felosztandó közvetett tételek két csoportba oszthatók:

- a pályavasút központi, irányítási bevételei, költségei és ráfordításai;
integrált vasúti társaságok esetében ennek részalmazaként külön is meghatározhatóak az integrált vasúti társaság egyéb szervezeteitől - a pályavasút működtetése érdekében - igénybe vett szolgáltatásokhoz kapcsolódó

belső költségek és ráfordítások (nem tartoznak ebbe a körbe az egy adott pályavasúti szolgáltatás érdekében igénybe vett társüzemi szolgáltatások költségei, melyek a konkrét szolgáltatáshoz tartozó bevételek, költségek és ráfordítások között számolandók el),

- az integrált vasúti társaság irányításához kapcsolódó központi, irányítási, bevételek, költségek és ráfordítások pályavasúti tevékenységre osztott része.

6.3.1 A pályavasút központi, irányítási bevételei, költségei, ráfordításai

A pályavasút központi, irányítási bevételei, költségei és ráfordításai közé tartozó indokolt tételek az alábbiak.

- A pályavasúti irányítás és központi adminisztráció feladatait ellátó munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A pályavasúti szolgáltatások értékesítéséhez kapcsoló költségek és ráfordítások
- A pályavasúti irányítás által igénybe vett szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségek
- A pályavasúti irányítás és központi adminisztráció által használt tárgyi eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A pályavasúti irányítás és központi adminisztráció által használt ingatlanok karbantartási-, üzemeltetési és értékcsökkenési leírási költségek, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Az érdekképviseltek jogszabályok által előírt mértékű támogatásának a pályavasútra könyvelt része
- A pályavasút számviteli törvény szerinti egyéb igazgatási költségei és ráfordításai
- A pénzügyi műveletek bevételeinek és ráfordításainak a pályavasúti működéshez köthető, de az egyes szolgáltatásokhoz közvetlenül nem kapcsolható része
- A fizetett adóknak, illetékeknek, járulékoknak és termékdíjaknak a pályavasúti működéshez köthető, de az egyes szolgáltatásokhoz közvetlenül nem kapcsolható része
- A fentiekén túli indokolt egyéb bevételeknek és ráfordításoknak a pályavasúti működéshez köthető, de az egyes szolgáltatásokhoz közvetlenül nem kapcsolható része
- A céltartalék képzésnek és felhasználásnak a pályavasúti működéshez köthető, de az egyes szolgáltatásokhoz közvetlenül nem kapcsolható része

- A rendkívüli bevételeknek és ráfordításoknak a pályavasúti működéshez köthető, de az egyes szolgáltatásokhoz közvetlenül nem kapcsolható része

Fentiekén túlmenően - díjcsökkentő tételként - ide számítandó a központi költségvetési támogatás (költségtérítés) is.

6.3.1.1 Az integrált vasúti társaság egyéb szervezeteitől igénybe vett szolgáltatások költségei

A DM által érintett pályavasutak irányítási tevékenységük ellátása érdekében a velük egy jogi személyként megjelenő integrált vasúti társaságok egyéb szervezeteitől is igénybe vehetnek szolgáltatásokat, melyeket a korrekt díjmegállapítás és az ellenőrizhetőség érdekében önállóan is meg kell jeleníteni. Ilyen szolgáltatások lehetnek kiemelten az alábbiak.

- Pénzügyi-, számviteli- és kontrolling szolgáltatások
- HR szolgáltatások
- (Anyag)beszerzés és készletezés (kivéve a vontatási energia beszerzés és közvetítés, ami az érintett szolgáltatásoknál közvetlenül kerül elszámolásra)
- Ruha ügyintézés, hulladék kezelés, leltározás és selejtezés, közbeszerzés
- Informatikai szolgáltatások
- (A pályavasúti irányítás által használt) gépjárművekhez kapcsolódó szolgáltatások
- Energetikai szolgáltatások
- A pályavasúti irányítási és központi adminisztráció által használt ingatlanokhoz kapcsolódó szolgáltatások

Az e körbe tartozó szolgáltatások igénybevétele - az 50/2007 (IV. 26.) GKM-PM együttes rendeletben (a továbbiakban: „számviteli elkülönítési rendelet”) foglaltakkal összhangban - az érintett szervezetek közötti belső megállapodások alapján történhet.

Az indokolt költségek megállapítása során a díjmegállapító szervezet az igénybevétel alapjául szolgáló megállapodásban szereplő árazási módszertant és gyakorlatot is vizsgálja. Ennek keretében a piacon beszerezhető (például informatikai, számviteli, humán, stb.) szolgáltatások esetében figyelembe kell vennie a piacon meglévő (benchmarkként használható) árakat is, oly módon, hogy a jóváhagyott indokolt költség nem haladhatja meg a hasonló szolgáltatásért a piacon elkérhető árak mértékét.

6.3.2 Az integrált vasúti társaságnál felmerülő, a pályavasutat is terhelő irányítási és központi bevételek, költségek és ráfordítások

Integrált vasúti társaságok esetében a felmerülő központi, irányítási bevételek, költségek és ráfordítások felosztásának módszertanát, így a pályavasútra jutó része meghatározásának szabályait az egyes integrált vasúti társaságok által a számviteli elkülönítési rendelet előírásai alapján készített és a vasúti igazgatási szerv részére megküldött számviteli elkülönítési szabályzat rögzíti.

A felosztott bevételeket - a bruttó elszámolás elve szerint - értelemszerűen csökkentő tételnek kell tekinteni.

A DM-ben szerepeltetett pályavasúti szolgáltatásokhoz - közvetetten - kapcsolódóan figyelembe vehető tételek kiemelten az alábbiak.

- Az integrált vasúti társaság irányítási és központi adminisztrációs feladatait ellátó munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások
- Az integrált vasúti társaság irányítása és központi adminisztrációja által használt tárgyi eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Az integrált vasúti társaság irányítása és központi adminisztrációja által igénybe vett szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségek
- Az integrált vasúti társaság irányítása és központi adminisztrációja által használt ingatlanok karbantartási-, üzemeltetési és értékcsökkenési leírási költségek, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Az érdekképviseltek jogszabályok által előírt mértékű támogatásának az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem kapcsolható része
- Az integrált vasúti társaság irányításának és központi adminisztrációjának számviteli törvény szerinti egyéb igazgatási költségei és ráfordításai
- A pénzügyi műveletek bevételeinek és ráfordításainak az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem kapcsolható része
- A fizetett adóknak, illetékeknek, járulékoknak és termékdíjaknak az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem kapcsolható része
- A fentiekén túli indokolt egyéb bevételeknek és ráfordításoknak az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem kapcsolható része
- A céltartalék képzésnek és felhasználásnak az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem kapcsolható része

- A rendkívüli bevételeknek és ráfordításoknak az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem kapcsolható része

A díjmegállapító szervezet az indokolt költségek meghatározásakor mind a számviteli elkülönítési szabályzat módszertani előírásait, mind pedig a felosztandó költségek tartalmát és mértékét ellenőrzi.

6.3.3 A közvetett bevételek, költségek és ráfordítások szolgáltatásokra történő felosztása

A pályavasútnál megjelenő közvetett költségek pályavasúti szolgáltatásokra - a közlekedtetési díj tekintetében pedig azon belül is a bruttótonnakm- és a vonatkm-arányos díjrészre - történő felosztása az egyes szolgáltatások közvetlen (a 6.1.2. alfejezet 1. pontja) és naturáliák alapján felosztott költségei (a 6.1.2. alfejezet 2. pontja) összegének arányában történik.

Amennyiben a pályavasút a DM-ben megjelenített szolgáltatásokon kívül egyéb szolgáltatásokat is nyújt (egyéb tevékenységet is ellát), úgy a 6.3.1-6.3.2. pontokban szerepeltetett közvetett tételeket először e szolgáltatások és tevékenységek, illetve a DM-ben szerepeltetett szolgáltatások között kell - célszerűen a közvetlen költségek arányában - megosztani, majd második lépésben a DM-ben szerepeltetett szolgáltatásokra jutó rész bontandó tovább az egyes szolgáltatásokra.

Fentiektől eltér a központi költségvetési támogatás (költségtérítés) szolgáltatások közötti felosztása, melynek szabályait az állam és a pályahálózat-működtető közötti szerződés rögzíti, ennek hiányában pedig a közlekedésért felelős miniszter határozza meg. Amennyiben ilyen rendelkezés nem születik, úgy a központi költségvetési támogatás (költségtérítés) teljes egészében a közlekedtetési díjakban jelenik meg csökkentő tételként oly módon, hogy a bruttótonnakm- és a vonatkm-arányos díjrész közötti megosztása az azokhoz rendelt közvetlen (a 6.1.2. alfejezet 1. pontja) és naturáliák alapján felosztott költségek (a 6.1.2. alfejezet 2. pontja) összegének arányában történik. Amennyiben a központi költségvetési támogatás (költségtérítés) mértéke a közlekedtetési díjak által megtérítendő bevételek, költségek és ráfordítások összességét meghaladja, úgy e különbség a pályavasút által nyújtott közlekedtetésen kívüli szolgáltatások díjaiban jelenik meg csökkentő tételként a szolgáltatások közvetlen (a 6.1.2. alfejezet 1. pontja) és naturáliák alapján felosztott költségei (a 6.1.2. alfejezet 2. pontja) összegének arányában.

Jóllehet a bevételek, költségek és ráfordítások között megjelenik, a díjképzési rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében az alapszolgáltatás díjainak meghatározása során az alapszolgáltatást fentiek szerint terhelő közvetett tételek - a központi költségvetési támogatás (költségtérítés) kivételével - nem vehetők figyelembe. E közvetett bevételek, költségek és ráfordítások ugyancsak nem vehetők figyelembe a továbbszolgáltatott energia díjainak meghatározásakor.

7 Az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó díjtételek meghatározása

7.1 A díjak meghatározásának logikája

A bázis díjtételek meghatározása az alábbi logika mentén történik.

- Első lépésben a 6. pontban és a kapcsolódó mellékletekben rögzített szabályok alapján meghatározásra kerülnek az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek és ráfordítások.
- Ezt követően az egyes szolgáltatások költségei és ráfordításai az 5. pontban szerepeltetett táblázat alapján díjtételekhez, díjkategóriákhoz kapcsolódóan kerülnek megbontásra/összegzésre (az ehhez kapcsolódó részletes szabályokat a 7.2. pont tartalmazza).
- Az egyes díjtételekhez, díjkategóriákhoz kapcsolódóan a bázisidőszaki tényadatok, a hozzáférésre jogosultaktól gyűjtött információk, illetve a várható tendenciák alapján meghatározásra kerülnek az egyes szolgáltatások igénybevételének díjévből várható mértéke.
- Az egyes díjtételekhez, díjkategóriákhoz kapcsolódó költségek és a várható igénybevétel alapján (jellemzően azok hányadosaként) megállapításra kerülnek az egyes díjtételek.

Amennyiben az egyes kiegészítő szolgáltatásokat több szolgáltató is nyújtja, úgy a díjmegállapító szervezet a vonatkozó díjtételeket a többi szolgáltató által alkalmazott díj figyelembevételével állapítja meg (a 7.2. fejezetben szerepeltetett, a kiegészítő szolgáltatások díjaira vonatkozó képletek abban az esetben használandók kizárólagosan, ha az adott szolgáltatást csak egyetlen szolgáltató nyújtja).

7.2 A bázis díjtételek meghatározása

7.2.1 Menetvonal biztosítási díj

7.2.1.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése szolgáltatáshoz (a Vtv. 3. melléklet I. a) pontjában szerepeltetett szolgáltatás) rendelt közvetlen költségek és ráfordítások (a 6.1.2. alfejezet 1. és 2. pontjába sorolt költségek és ráfordítások - lásd a 6.2.1.1. pontot), valamint a szolgáltatáshoz rendelt központi költségvetési támogatás (költségtérítés).

A díjmeghatározás során - a központi költségvetési támogatás (költségtérítés) kivételével - nem vehetők figyelembe a szolgáltatásra osztott irányítási és központi bevételek, költségek és ráfordítások (a 6.3. pontban szerepeltetett tételek).

7.2.1.2 Díjkategóriák

-

7.2.1.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.1.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

Menetvonalak száma. Adatforrásként a VPE által használt menetvonal-igénylő informatikai rendszer határozható meg, de az ebből származó teljesítmények korrigálandók a megrendelt, de le nem közlekedtetett vonatok számával.

7.2.1.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan megrendelt menetvonalak száma)
(Ft/menetvonal)

7.2.1.6 Egyéb megjegyzés

Egy igényelt menetvonalhoz kapcsolódóan csak egyszer kell menetvonal biztosítási díjat fizetni abban az esetben is, ha az igényelt menetvonal több, a DM által érintett pályavasút hálózatát is érinti.

Ekkor a fizetendő díj mértéke az induló állomást üzemeltető pályavasútra vonatkozó díjszabás alapján kerül meghatározásra, a díjbevétel pedig megosztásra kerül azon pályavasutak között, amelyek hálózatát az adott menetvonal érintette. A díjbevételt annak alapján kell megosztani, hogy az adott menetvonal hosszából mekkora rész (hány kilométer) jut az egyes pályavasutak által működtetett pályahálózatra¹¹.

A megrendelt menetvonal után fizetendő menetvonal-biztosítási díj abban az esetben is felszámításra kerül, ha az adott vonat nem közlekedik le.

¹¹ Ezt a díjévből várható teljesítményeinek meghatározása során is figyelembe kell venni

7.2.2 Közlekedtetési díj

7.2.2.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

- A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak árutovábbítás, személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésre bocsátása,
 - a nyílt hozzáférésű vasútvonalak, a forgalmi átmenő fővágányok, az átmenő fővágányban szereplő kitérők, a vágánykapcsolatok, műtárgyak, valamint a jelző és biztosító berendezések használatának biztosítása,
 - a vonatközlekedés lebonyolítása a forgalomirányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával, valamint
 - a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelése és továbbítása
- szolgáltatásokhoz (a Vtv. 3. melléklet I. b-e) pontjaiban szerepeltetett szolgáltatások) rendelt közvetlen költségek és ráfordítások (a 6.1.2. alfejezet 1. és 2. pontjába sorolt költségek és ráfordítások - lásd a 6.2.1.2. pontot), valamint a szolgáltatáshoz rendelt központi költségvetési támogatás (költségtérítés).

A díjmeghatározás során - a központi költségvetési támogatás (költségtérítés) kivételével - nem vehetők figyelembe a szolgáltatásokra osztott irányítási és központi bevételek, költségek és ráfordítások (a 6.3. pontban szerepeltetett tételek).

7.2.2.2 Díjkategóriák

A közlekedtetési díjon belül az alábbi díjkategóriák kerülnek alkalmazásra.

- Tehervonatok által
 - I. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj
 - II. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj
 - III. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj
- Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által
 - I. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj
 - II. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj
 - III. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj

Az egyes (statisztikai) pályaszakaszok vonalkategóriákba történő besorolásának részletes módszertanát a 6. számú melléklet tartalmazza.

7.2.2.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

A közlekedtetési díj bruttótonnakm-arányos díjrészében megtérítendő¹², e pontban hivatkozott bevételek, költségek és ráfordítások nem kerülnek megbontásra vonalkategóriák szerint.

A közlekedtetési díj vonatkm-arányos díjrészében megtérítendő, e pontban hivatkozott bevételeknek, költségeknek és ráfordításoknak az egyes díjkategóriák értékeinek megállapítása érdekében történő megosztása az alábbi szabályok szerint történik.

- A csak a tehervonatok közlekedtetési díjának vonatkm-arányos díjrészében megtérítendő tételek az I-III. pályakategóriák között az egyes pályakategóriákba sorolt pályaszakaszokon figyelembe vehető teljesítmények¹³ arányában kerülnek megosztásra.
- A csak a személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok közlekedtetési díjának vonatkm-arányos díjrészében megtérítendő tételek az I-III. pályakategóriák között az egyes pályakategóriákba sorolt pályaszakaszokon figyelembe vehető teljesítmények¹⁴ arányában kerülnek megosztásra.
- Az előző két ponton kívüli, a közlekedtetési díj vonatkm-arányos díjrészében megtérítendő tételek a tehervonatok, illetve a személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok között, valamint az I-III. pályakategóriák között az egyes pályakategóriákba sorolt pályaszakaszokon figyelembe vehető teljesítmények¹⁵ arányában (azaz egy 2 x 3-as mátrix szerint) kerülnek megosztásra.
- A központi költségvetési támogatás (költségtérítés) a tehervonatok, illetve a személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok között, valamint az I-III. pályakategóriák közötti megosztása az állam és a pályahálózat-működtető közötti szerződés rendelkezéseinek, ennek hiányában pedig a közlekedésért felelős miniszter döntésének megfelelően fentiektől eltérő módon is megvalósulhat.

¹² Az egyes költségek és ráfordítások aszerinti megbontását, hogy azok a vonatkm-arányos díjrészben vagy a bruttótonnakm-arányos díjrészben kerülnek-e megtérítésre, a 6.2.1.2. pont tartalmazza.

¹³ A megosztás alapjául szolgáló teljesítmények meghatározásának módszertana megegyezik a 7.2.2.5. pontban rögzített módszertannal.

¹⁴ A megosztás alapjául szolgáló teljesítmények meghatározásának módszertana megegyezik a 7.2.2.5. pontban rögzített módszertannal.

¹⁵ A megosztás alapjául szolgáló teljesítmények meghatározásának módszertana megegyezik a 7.2.2.5. pontban rögzített módszertannal.

7.2.2.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

Az egyes közlekedtetési díjak meghatározásához alkalmazott teljesítménymutatókat az alábbi táblázatok foglalják össze.

		I. pályakategória	II. pályakategória	III. pályakategória
Vonatkm-arányos díjrészhez	Tehervonat	Tehervonatok által az I. kategóriájú pályaszakaszokon teljesített vonatkm	Tehervonatok által a II. kategóriájú pályaszakaszokon teljesített vonatkm	Tehervonatok által a III. kategóriájú pályaszakaszokon teljesített vonatkm
	Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonat	Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által az I. kategóriájú pályaszakaszokon teljesített vonatkm	Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a II. kategóriájú pályaszakaszokon teljesített vonatkm	Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a III. kategóriájú pályaszakaszokon teljesített vonatkm

Bruttótonnakm-arányos díjrészhez	Tehervonat	Tehervonatok, valamint személyszállító-, üzemi és mozdonyvonatok által összesen teljesített bruttótonnakm
	Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonat	

A teljesítmények meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a pályahálózat-működtető által használt (személy)szállítás-irányítási információs rendszer.

7.2.2.5 A díjtétel meghatározásának módja

A konkrét díjak meghatározása az alábbi képletek alapján történik.

- (Tehervonatok által az I. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj vonatkm-arányos részében figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Tehervonatok által az I. kategóriájú pályaszakaszokon a díjévből várhatóan teljesített vonatkm) + (Közlekedtetési díj bruttótonnakm-arányos díjrészben figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Tehervonatok, személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a díjévből várhatóan teljesített bruttótonnakm) (Ft/vonatkm + Ft/bruttótonnakm)
- (Tehervonatok által a II. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj vonatkm-arányos részében figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Tehervonatok által a II. kategóriájú pályaszakaszokon a díjévből várhatóan teljesített vonatkm) + (Közlekedtetési díj bruttótonnakm-arányos díjrészben figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Tehervonatok, személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a díjévből várhatóan teljesített bruttótonnakm) (Ft/vonatkm + Ft/bruttótonnakm)

- (Tehervonatok által a III. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj vonatkm-arányos részében figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Tehervonatok által a III. kategóriájú pályaszakaszokon a díjévből várhatóan teljesített vonatkm) + (Közlekedtetési díj bruttótonnakm-arányos díjrészben figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Tehervonatok, személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a díjévből várhatóan teljesített bruttótonnakm) ($Ft/vonatkm + Ft/bruttótonnakm$)
- (Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által az I. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj vonatkm-arányos részében figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által az I. kategóriájú pályaszakaszokon a díjévből várhatóan teljesített vonatkm) + (Közlekedtetési díj bruttótonnakm-arányos díjrészben figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Tehervonatok, személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a díjévből várhatóan teljesített bruttótonnakm) ($Ft/vonatkm + Ft/bruttótonnakm$)
- (Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a II. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj vonatkm-arányos részében figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a II. kategóriájú pályaszakaszokon a díjévből várhatóan teljesített vonatkm) + (Közlekedtetési díj bruttótonnakm-arányos díjrészben figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Tehervonatok, személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a díjévből várhatóan teljesített bruttótonnakm) ($Ft/vonatkm + Ft/bruttótonnakm$)
- (Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a III. kategóriájú pályaszakaszon fizetendő közlekedtetési díj vonatkm-arányos részében figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a III. kategóriájú pályaszakaszokon a díjévből várhatóan teljesített vonatkm) + (Közlekedtetési díj bruttótonnakm-arányos díjrészben figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (Tehervonatok, személyszállító-, üzemi- és mozdonyvonatok által a díjévből várhatóan teljesített bruttótonnakm) ($Ft/vonatkm + Ft/bruttótonnakm$)

7.2.2.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.3 Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díja

7.2.3.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.1. pontot)

7.2.3.2 Díjkategóriák

- Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díja I. kategóriájú állomáson
- Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díja II. kategóriájú állomáson
- Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díja III. kategóriájú állomáson

Az egyes pályaudvarok és állomások személyszállítás szerinti állomási kategóriákba történő besorolásának részletes módszertanát a 7.a. számú melléklet tartalmazza.

7.2.3.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül könyvelt, illetve osztott bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriákhoz a tényleges felmerülés alapján kerülnek hozzárendelésre.
- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül nem könyvelt, illetve osztott, de a személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díjaiban megtérített bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriák között az egyes állomásokon figyelembe vehető állomáshasználati darabszámok¹⁶ arányában kerülnek megosztásra.

7.2.3.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díjainak meghatározásához alkalmazott teljesítménymutatókat az alábbi táblázat foglalja össze.

I. állomási kategória	II. állomási kategória	III. állomási kategória
Személyszállító vonatok által az I. kategóriájú állomásokon teljesített állomáshasználat db	Személyszállító vonatok által a II. kategóriájú állomásokon teljesített állomáshasználat db	Személyszállító vonatok által a III. kategóriájú állomásokon teljesített állomáshasználat db

A teljesítmények meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a pályavasút által használt személyszállítás-irányítási információs rendszer.

¹⁶ A megosztás alapjául szolgáló teljesítmények meghatározásának módszertana megegyezik a 7.2.3.5. pontban rögzített módszertannal.

7.2.3.5 A díjtétel meghatározásának módja

A konkrét díjak meghatározása az alábbi képletek alapján történik.

- (Személyszállító vonatok I. kategóriájú állomások megállási célú használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (Személyszállító vonatok által az I. kategóriájú állomásokon a díjévben várhatóan teljesített állomáshasználatok száma) (Ft/állomáshasználat)
- (Személyszállító vonatok II. kategóriájú állomások megállási célú használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (Személyszállító vonatok által a II. kategóriájú állomásokon a díjévben várhatóan teljesített állomáshasználatok száma) (Ft/állomáshasználat)
- (Személyszállító vonatok III. kategóriájú állomások megállási célú használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (Személyszállító vonatok által a III. kategóriájú állomásokon a díjévben várhatóan teljesített állomáshasználatok száma) (Ft/állomáshasználat)

7.2.3.6 Egyéb megjegyzés

A személyszállító vonatoknak az induló- és végállomásokon az induló-/végállomás használati díjon felül a megállási célú állomáshasználati díjat is meg kell fizetniük.

7.2.4 Személyszállító vonatok induló-/végállomás célú állomáshasználati díja

7.2.4.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A személyszállító vonatok induló-/végállomás használata szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.2. pontot).

7.2.4.2 Díjkategóriák

- Személyszállító vonatok induló-/végállomás használati díja I. kategóriájú állomáson
- Személyszállító vonatok induló-/végállomás használati díja II. kategóriájú állomáson
- Személyszállító vonatok induló-/végállomás használati díja III. kategóriájú állomáson

Az egyes pályaudvarok és állomások személyszállítás szerinti állomási kategóriákba történő besorolásának részletes módszertanát a 7.a. számú melléklet tartalmazza.

7.2.4.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül könyvelt, illetve osztott bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriákhoz a tényleges felmerülés alapján kerülnek hozzárendelésre.
- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül nem könyvelt, illetve osztott, de a személyszállító vonatok induló-/végállomás használati díjaiban megtérítendő bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriák között az egyes állomásokon figyelembe vehető állomáshasználati darabszámok¹⁷ arányában kerülnek megosztásra.

7.2.4.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A személyszállító vonatok induló-/végállomás használati díjainak meghatározásához alkalmazott teljesítménymutatókat az alábbi táblázat foglalja össze.

I. állomási kategória	II. állomási kategória	III. állomási kategória
Személyszállító vonatok által az I. kategóriájú állomásokon teljesített induló-/végállomás használat db	Személyszállító vonatok által az II. kategóriájú állomásokon teljesített induló-/végállomás használat db	Személyszállító vonatok által az III. kategóriájú állomásokon teljesített induló-/végállomás használat db

A teljesítmények meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a pályavasút által használt személyszállítás-irányítási információs rendszer.

7.2.4.5 A díjtétel meghatározásának módja

A konkrét díjak meghatározása az alábbi képletek alapján történik.

- (Személyszállító vonatok I. kategóriájú induló-/végállomás használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (Személyszállító vonatok által az I. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan teljesített induló-/végállomás használatok száma) (Ft/állomáshasználat)
- (Személyszállító vonatok II. kategóriájú induló-/végállomás használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (Személyszállító vonatok által a II. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan teljesített induló-/végállomás használatok száma) (Ft/állomáshasználat)
- (Személyszállító vonatok III. kategóriájú induló-/végállomás használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (Személyszállító vonatok által a

¹⁷ A megosztás alapjául szolgáló teljesítmények meghatározásának módszertana megegyezik a 7.2.4.5. pontban rögzített módszertannal.

III. kategóriájú állomásokon a díjévbén várhatóan teljesített induló-/végállomás használatok száma) (Ft/állomáshasználat)

7.2.4.6 Egyéb megjegyzés

Az induló-/végállomás használati díj nem tartalmazza a szerelvények összeállításához, a szerelvények mosó vágányra állításához, illetve a szerelvények vagy egyéb személykocsik egyéb állomási mozgatásához esetlegesen szükséges mozdony és mozdonyszemélyzet, továbbá pályavasúti tolatószemélyzet biztosítását.

Az induló-/végállomás használatok száma menetvonalhoz kötötten (menetvonalanként kettő) kerül meghatározásra.

A személyszállító vonatoknak az induló- és végállomásokon az induló-/végállomás használati díjon felül a megállási célú állomáshasználati díjat is meg kell fizetniük.

7.2.5 Tehervonatok induló-/célállomás használati díja

7.2.5.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A tehervonatok induló-/célállomás használata szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.3. pontot).

7.2.5.2 Díjkategóriák

- Tehervonatok induló-/célállomás használati díja I. kategóriájú állomáson
- Tehervonatok induló-/célállomás használati díja II. kategóriájú állomáson
- Tehervonatok induló-/célállomás használati díja III. kategóriájú állomáson

Az egyes pályaudvarok és állomások árutovábbítás szerinti állomási kategóriákba történő besorolásának részletes módszertanát a 7.b. számú melléklet tartalmazza.

7.2.5.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül könyvelt, illetve osztott bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriákhoz a tényleges felmerülés alapján kerülnek hozzárendelésre.
- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül nem könyvelt, illetve osztott, de a tehervonatok induló-/célállomás használati díjaiban megtérítettendő bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriák

között az egyes állomásokon figyelembe vehető állomáshasználati darabszámok¹⁸ arányában kerülnek megosztásra.

7.2.5.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A tehervonatok induló-/célállomás állomáshasználati díjainak meghatározásához alkalmazott teljesítménymutatókat az alábbi táblázat foglalja össze.

I. állomási kategória	II. állomási kategória	III. állomási kategória
Tehervonatok által az I. kategóriájú állomásokon végzett állomás használat db	Tehervonatok által a II. kategóriájú állomásokon végzett állomás használat db	Tehervonatok által a III. kategóriájú állomásokon végzett állomás használat db

A teljesítmények meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a pályavasút által használt szállítás-irányítási információs rendszer.

7.2.5.5 A díjtétel meghatározásának módja

A konkrét díjak meghatározása az alábbi képletek alapján történik.

- $\text{Díj} = \frac{\text{Rendelt bevételek, költségek és ráfordítások}}{\text{Tehervonatok által az I. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan teljesített állomás használatok száma}}$ (Ft/állomás használat)
- $\text{Díj} = \frac{\text{Rendelt bevételek, költségek és ráfordítások}}{\text{Tehervonatok által a II. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan teljesített állomás használatok száma}}$ (Ft/állomás használat)
- $\text{Díj} = \frac{\text{Rendelt bevételek, költségek és ráfordítások}}{\text{Tehervonatok által a III. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan teljesített állomás használatok száma}}$ (Ft/állomás használat)

7.2.5.6 Egyéb megjegyzés

-

¹⁸ A megosztás alapjául szolgáló teljesítmények meghatározásának módszertana megegyezik a 0. pontban rögzített módszertannal.

7.2.6 Tehervonatok közbenső állomás használati díja

7.2.6.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A tehervonatok közbenső állomás használata szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.4. pontot).

7.2.6.2 Díjkategóriák

- Tehervonatok közbenső állomás használati díja I. kategóriájú állomáson
- Tehervonatok közbenső állomás használati díja II. kategóriájú állomáson
- Tehervonatok közbenső állomás használati díja III. kategóriájú állomáson

Az egyes pályaudvarok és állomások árutovábbítás szerinti állomási kategóriákba történő besorolásának részletes módszertanát a 7.b. számú melléklet tartalmazza.

7.2.6.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelt

- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül könyvelt, illetve osztott bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriákhoz a tényleges felmerülés alapján kerülnek hozzárendelésre.
- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül nem könyvelt, illetve osztott, de a tehervonatok közbenső állomás használati díjaiban megtérítettendő bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriák között az egyes állomásokon figyelembe vehető állomáshasználati darabszámok¹⁹ arányában kerülnek megosztásra.

7.2.6.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A tehervonatok közbenső állomás állomáshasználati díjainak meghatározásához alkalmazott teljesítménymutatókat az alábbi táblázat foglalja össze.

I. állomási kategória	II. állomási kategória	III. állomási kategória
Tehervonatok által az I. kategóriájú állomásokon végzett állomás használat db	Tehervonatok által a II. kategóriájú állomásokon végzett állomás használat db	Tehervonatok által a III. kategóriájú állomásokon végzett állomás használat db

A teljesítmények meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a pályavasút által használt szállítás-irányítási információs rendszer.

¹⁹ A megosztás alapjául szolgáló teljesítmények meghatározásának módszertana megegyezik a 7.2.6.5. pontban rögzített módszertannal.

7.2.6.5 A díjtétel meghatározásának módja

A konkrét díjak meghatározása az alábbi képletek alapján történik.

- $(\text{Tehervonatok I. kategóriájú közbenső állomás használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások}) / (\text{Tehervonatok által az I. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan teljesített állomás használatok száma})$ (Ft/állomás használat)
- $(\text{Tehervonatok II. kategóriájú közbenső állomás használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások}) / (\text{Tehervonatok által a II. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan teljesített állomás használatok száma})$ (Ft/állomás használat)
- $(\text{Tehervonatok III. kategóriájú közbenső állomás használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások}) / (\text{Tehervonatok által a III. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan teljesített állomás használatok száma})$ (Ft/állomás használat)

7.2.6.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.7 Tehervonat kiszolgálás célú állomáshasználati díja

7.2.7.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A tehervonatok kiszolgálás célú állomáshasználata szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.5. pontot).

7.2.7.2 Díjkategóriák

- Tehervonatok kiszolgálás célú állomás használati díja I. kategóriájú állomáson
- Tehervonatok kiszolgálás célú állomás használati díja II. kategóriájú állomáson
- Tehervonatok kiszolgálás célú állomás használati díja III. kategóriájú állomáson

Az egyes pályaudvarok és állomások árutovábbítás szerinti állomási kategóriákba történő besorolásának részletes módszertanát a 7.b. számú melléklet tartalmazza.

7.2.7.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelt

- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül könyvelt, illetve osztott bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriákhoz a tényleges felmerülés alapján kerülnek hozzárendelésre.

- A konkrét állomásra, illetve állomási pályaszakaszra közvetlenül nem könyvelt, de a tehervonatok kiszolgálás célú állomás használati díjaiban megtérítendő bevételek, költségek és ráfordítások az I-III. állomási kategóriák között az egyes állomásokon figyelembe vehető kiszolgált kocsi darabszámok²⁰ arányában kerülnek megosztásra.

7.2.7.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A tehervonatok kiszolgálás célú állomáshasználati díjainak meghatározásához alkalmazott teljesítménymutatókat az alábbi táblázat foglalja össze.

I. állomási kategória	II. állomási kategória	III. állomási kategória
Az I. kategóriájú állomásokon kiszolgált tehervonat kocsi db	A II. kategóriájú állomásokon kiszolgált tehervonat kocsi db	A III. kategóriájú állomásokon kiszolgált tehervonat kocsi db

A teljesítmények meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a pályavasút által használt szállítás-irányítási információs rendszer.

7.2.7.5 A díjtétel meghatározásának módja

A konkrét díjak meghatározása az alábbi képletek alapján történik.

- (Tehervonatok I. kategóriájú állomásokon igénybe vett kiszolgálás állomás használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (Az I. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan kiszolgált (teher)kocsik száma) (Ft/kocsi)
- (Tehervonatok II. kategóriájú állomásokon igénybe vett kiszolgálás állomás használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (A II. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan kiszolgált (teher)kocsik száma) (Ft/kocsi)
- (Tehervonatok III. kategóriájú állomásokon igénybe vett kiszolgálás állomás használatához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (A III. kategóriájú állomásokon a díjévből várhatóan kiszolgált (teher)kocsik száma) (Ft/kocsi)

7.2.7.6 Egyéb megjegyzés

A tehervonatoknak a kiszolgálás célú állomáshasználati díjon felül az induló-/célállomás használati díjat, illetve a közbenső állomás használati díjat is meg kell fizetniük azon helyeken, ahol kiszolgálás célú állomáshasználat szolgáltatást vesznek igénybe.

²⁰ A megosztás alapjául szolgáló teljesítmények meghatározásának módszertana megegyezik a 7.2.7.5. pontban rögzített módszertannal

7.2.8 Felsővezeték használati díj

7.2.8.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A felsővezeteki rendszerek használata szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.6. pontot).

7.2.8.2 Díjkategóriák

-

7.2.8.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelt

-

7.2.8.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A személyszállító- teher- és mozdonyvonatok által teljesített villamos-vonatkm. A teljesítmények meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a pályavasút által használt (személy)szállítás-irányítási információs rendszer.

7.2.8.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan teljesített villamos-vonatkm) (Ft/villamos-vonatkm)

7.2.8.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.9 Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja

7.2.9.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A vasúti járműmérleghez való hozzáférés szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.7. pontot).

7.2.9.2 Díjkategóriák

-

7.2.9.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.9.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A mérlegelt járművek száma (nem számítva a széles nyomtávon mérlegelt járműveket). A figyelembe vehető adatforrás az egyes mérlegelési helyeken készített - mind a pályavasút, mind a vállalkozó vasút által hitelesített - mérlegkimutatás.

7.2.9.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan mérlegelt járművek száma) (Ft/jármű)

7.2.9.6 Egyéb megjegyzés

A vasúti járműmérleghez való hozzáférés díjának meghatározásától elkülönül a széles nyomtávon végzett mérlegelési szolgáltatás díjának meghatározása.

A vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja nem tartalmazza a mérleghez való eljutás biztosítását. Amennyiben a mérleghez való eljutáshoz mozdony, mozdonyszemélyzet, illetve pályavasúti tolatószemélyzet szükséges, azt a vállalkozó vasútnak külön meg kell rendelnie.

7.2.10 Jármű tárolási díj

7.2.10.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A jármű tárolás szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.8. pontot).

7.2.10.2 Díjkategóriák

-

7.2.10.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.10.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A 24 órán túl esetileg vagy előzetes megállapodás alapján történő tartósan tárolt járművek száma és tárolásuk időtartama (jármű, nap). A teljesítmény meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a - mind a pályavasút, mind a vállalkozó vasút által hitelesített - vonatterhelési kimutatás.

7.2.10.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan tárolt járműnapok száma) (Ft/jármű/nap)

7.2.10.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.11 Átrakást szolgáló berendezésekhez való hozzáférés díja

7.2.11.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezésekhez való hozzáférés szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.9. pontot).

7.2.11.2 Díjkategóriák

-

7.2.11.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.11.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

Az átrakott kocsik száma. A figyelembe vehető adatforrás az átrakási helyeken készített - célszerűen mind a pályavasút, mind a vállalkozó vasút által hitelesített - kimutatás.

7.2.11.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan átrakott kocsik száma) (Ft/kocsi)

7.2.11.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.12 Személyzet biztosítási díj

7.2.12.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés és üzemszünet felfüggesztés szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.2.10. pontot).

7.2.12.2 Díjkategóriák

-

7.2.12.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.12.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A biztosított szolgálati személyzet nagysága és a szolgáltatás időtartama (fő, óra).

Adatforrásként az értékesített szolgáltatás manuális adatösszesítői, illetve a pályavasút számlázási és statisztikai rendszere vehetők figyelembe.

7.2.12.5 A díjtétel meghatározásának módja

(Szolgálati személyzet biztosításához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások)
/ (A díjévből várhatóan biztosított szolgálati személyzeti időráfordítás) (Ft/fő/óra)

7.2.12.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.13 Vonatfelvételi személyzeti díj

7.2.13.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A külső vonatfelvétel szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.3.1. pontot).

7.2.13.2 Díjkategóriák

-

7.2.13.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.13.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A biztosított szolgálati személyzet nagysága és a szolgáltatás időtartama (fő, óra).

Adatforrásként az értékesített pályavasúti szolgáltatások manuális adatösszesítői, illetve a pályavasút számlázási és statisztikai rendszere vehető figyelembe.

7.2.13.5 A díjtétel meghatározásának módja

(Vonatfelvevő személyzet biztosításához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan biztosított vonatfelvevő személyzeti időráfordítás) (Ft/fő/óra)

7.2.13.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.14 Tolatószemélyzet biztosítási díj

7.2.14.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.3.2. pontot).

7.2.14.2 Díjkategóriák

-

7.2.14.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.14.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A biztosított szolgálati személyzet nagysága és a szolgáltatás időtartama (fő, óra).

Adatforrásként az értékesített pályavasúti szolgáltatások manuális adatösszesítői, illetve a pályavasút számlázási és statisztikai rendszere vehető figyelembe.

7.2.14.5 A díjtétel meghatározásának módja

(Tolatószemélyzet biztosításához rendelt bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévben várhatóan biztosított tolatószemélyzeti időráfordítás) (Ft/fő/óra)

7.2.14.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.15 Mozdony biztosítási díj

7.2.15.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A vontatójármű biztosítása szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.3.3. pontot).

7.2.15.2 Díjkategóriák

-

7.2.15.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.15.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A biztosított vontatójárművek darabszáma és az általuk nyújtott, időben kifejezett teljesítmény (darab, óra). Figyelembe vehető adatforrás a pályavasút által alkalmazott forgalmi vontatási statisztikai (FVS) rendszer vagy a pályavasút által használt (személy)szállítás-irányítási információs rendszer.

7.2.15.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévben várhatóan teljesített mozdonyórák száma) (Ft/vontatójármű/óra)

7.2.15.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.16 Mérlegelési díj

7.2.16.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A - széles nyomtávon nyújtott - mérlegelés szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.3.4. pontot).

7.2.16.2 Díjkategóriák

-

7.2.16.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.16.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A mérlegelt járművek száma. A figyelembe vehető adatforrás a Záhony Körzetben készített mérlegkimutatás.

7.2.16.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan mérlegelt járművek száma) (Ft/jármű)

7.2.16.6 Egyéb megjegyzés

A mérlegelési díj nem tartalmazza a mérleghez való eljutás biztosítását. Amennyiben a mérleghez való eljutáshoz mozdony, mozdony személyzet, illetve pályavasúti tolató személyzet szükséges, azt a vállalkozó vasútnak külön meg kell rendelnie.

7.2.17 Energia biztosítási díj

7.2.17.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

- A vontatási energia nyújtása, valamint
- az egyéb energia nyújtása

szolgáltatásokhoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.3.5-6.2.3.6. pontokat).

7.2.17.2 Díjkategóriák

- Vontatási villamos energia díja
- Dízel üzemanyag díja
- Előfűtési, előhűtési energia díja
- Vízfeltöltéshez használt víz díja

7.2.17.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

- A vontatási villamos energia díj kalkulációja során figyelembe vehető költségek és ráfordítások összege megegyezik a 6.2.3.5. pontban szerepeltetett tételek közül a villamos energia beszerzéshez kapcsolódó - a VET 66. § rendelkezéseivel összhangban meghatározott - költségekkel.
- A dízel üzemanyag díj kalkulációja során figyelembe vehető költségek és ráfordítások összege megegyezik a 6.2.3.5. pontban szerepeltetett tételek közül a dízel üzemanyag beszerzéshez, valamint az üzemanyag-töltő berendezésekhez kapcsolódó költségekkel.
- Az előfűtési, előhűtési energia díj kalkulációja során figyelembe vehető költségek és ráfordítások összege megegyezik a 6.2.3.6. pontban szerepeltetett tételek közül a villamos energia beszerzéshez kapcsolódó - a VET 66. § rendelkezéseivel összhangban meghatározott - költségekkel.
- A vízfeltöltéshez használt víz díjának kalkulációja során figyelembe vehető költségek és ráfordítások összege megegyezik a 6.2.3.6. pontban szerepeltetett tételek közül a víz beszerzéshez kapcsolódó költségekkel, valamint az vízfeltöltő berendezésekhez kapcsolódó költségekkel és ráfordításokkal.

7.2.17.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

Az energia nyújtási díjak meghatározásához alkalmazott teljesítménymutatókat az alábbi táblázat foglalja össze.

Vontatási villamos energia	Dízel üzemanyag	Előfűtés, előhűtés energiája	Vízfeltöltéshez használt víz
A vontatási célra nyújtott villamos energia volumene (kWh)	A vontatási célra nyújtott dízel üzemanyag volumene (l)	A vonatok előfűtése, előhűtése céljára nyújtott villamos energia volumene (kWh)	A vízfeltöltéshez használt víz volumene (m ³)

A teljesítmények meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a pályavasút által használt (személy)szállítás-irányítási információs rendszer.

7.2.17.5 A díjtétel meghatározásának módja

- A vontatási villamos energia díja tekintetében:

A vállalkozó vasutaknak továbbadott vontatási villamos energia VET 66. §-a alapján meghatározott beszerzési ára (Ft/kWh) (a konkrét díjtételek megjelenítése a DD-n kívül történik)

- A dízel üzemanyag díja tekintetében:

(A dízel üzemanyag pályavasút számára érvényes beszerzési ára) + (Az üzemanyag-töltő berendezésekhez kapcsolódó bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévben varhatóan vételezett dízel üzemanyag mennyisége) (Ft/l)

- Az előfűtés, előhűtés energia díja tekintetében:

A vállalkozó vasutaknak vonatok előfűtése, előhűtése céljából továbbadott vontatási villamos energia VET 66. §-a alapján meghatározott beszerzési ára (Ft/kWh) (a konkrét díjtételek megjelenítése a DD-n kívül történik)

- A víztöltéshez használt díja tekintetében:

(A víz pályavasút számára érvényes beszerzési ára) + (A víztöltő berendezésekhez kapcsolódó bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévben varhatóan víztöltéshez vételezett víz mennyisége) (Ft/m³)

7.2.17.6 Egyéb megjegyzés

A vontatás céljából felhasznált energiamennyiségnek részét képezi a mozdonyvonatok (gépmenetek) által felhasznált energiamennyiség is.

7.2.18 Rendkívüli küldemények díja

7.2.18.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A rendkívüli küldemények továbbítása szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.3.7. pontot)

7.2.18.2 Díjkategóriák

-

7.2.18.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.18.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A rendkívüli küldemények engedélyének darabszáma. A teljesítmény meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a - mind a pályavasút, mind a vállalkozó vasút által hitelesített - vonatterhelési kimutatás.

7.2.18.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből rendkívüli küldeményekre vonatkozó engedélyek várható száma) (Ft/engedély)

7.2.18.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.19 Tengelyátszerelési díj

7.2.19.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A tengelyátszerelés szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.3.8. pontot).

7.2.19.2 Díjkategóriák

-

7.2.19.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelve

-

7.2.19.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A - Záhony Körzetben - tengelyátszerelési szolgáltatást igénybe vevő kocsik száma. A teljesítmény meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a Záhonyi Automatizált Irányítási Rendszer.

7.2.19.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan tengelyátszerelési szolgáltatást igénybe vevő kocsik száma) (Ft/kocsi)

7.2.19.6 Egyéb megjegyzés

-

7.2.20 Forgóváz használati díj

7.2.20.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A forgóváz használat szolgáltatáshoz rendelt bevételek, költségek és ráfordítások (lásd a 6.2.3.9. pontot).

7.2.20.2 Díjkategóriák

-

7.2.20.3 A díj kialakításakor figyelembe vehető tételek megosztása az egyes díjkategóriákhoz rendelt

-

7.2.20.4 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A forgóváz használat szolgáltatást igénybe vevő kocsik száma, illetve azokhoz kapcsolódóan a szolgáltatás igénybevételének időtartama (darab, óra). A teljesítmény meghatározásához figyelembe vehető adatforrás a Záhonyi Automatizált Irányítási Rendszer.

7.2.20.5 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan teljesített forgóváz igénybevétel)
(Ft/kocsi/óra)

7.2.20.6 Egyéb megjegyzés

-

8 Lemondási díjak, kedvezmények, felárak, visszatérítés

8.1 Lemondási díjak

Az igényelt, de fel nem használt menetvonalak után a vállalkozó vasutaknak lemondási díjat kell fizetniük.

A lemondási díjak konkrét mértéke²¹ a DD-ben kerül meghatározása. A lemondási díjak mértékét - a teljesítményösztönző rendszerrel összhangban - úgy kell meghatározni, hogy

- ösztönözzön a minél tervezhetőbb közlekedtetés megvalósítására,
- akadályozza meg egy olyan gyakorlat kialakítását, hogy a vállalkozó vasutak szisztematikusan indokolatlanul foglaljanak le később igénybe nem vett menetvonalakat,
- összege függjön a menetvonal lemondásának megtörténtétől (amennyiben a le nem közlekedett vonat lemondása a menetvonal érvényességi idején belül nem kerül lemondásra, magasabb díj fizetendő), illetve a lemondás és a tervezett közlekedés időpontja közötti idő mértékétől.

8.2 Felárak

A Vtv.-ben és a díjképzési rendeletben rögzítettek alapján a díjmegállapító szervezet felárakat határoz meg.

8.2.1 Környezetterhelési felár

Környezetterhelési felárat kell fizetnie minden olyan nem villamos energia igénybevételevel haladó vonatnak, amely a teljes menetvonalon villamosított pályaszakaszon halad át.

A környezetterhelési felár mértéke megegyezik a felsővezeték használati díj mértékével, azzal a különbséggel, hogy a díj mértékegysége Ft/vonatkm (Ft/villamos-vonatkm helyett).

8.2.2 Felár a túlterhelt pályaszakaszon

A HÜSZ-ben meghirdetett túlterhelt pályaszakaszokon történő menetvonal biztosításhoz és közlekedtetéshez rendelt felár határozható meg.

²¹ A lemondási díjon belül több díjkategória alakítandó ki, melyek együttesen lemondási díjaknak nevezendők

A túlterhelt pályaszakaszokon fizetendő felár mértéke évente a DD-ben kerül meghatározásra.

8.2.3 Általános felár

Amennyiben a 7. fejezetben szerepeltetett módon meghatározott pályahálózat-hozzáférési díjak (figyelembe véve a lemondási díjakat, a kedvezményeket, illetve az e ponton kívüli felárakat is) várhatóan nem fedezik a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetőjének összes indokolt költségét, a közlekedtetési díjakhoz kapcsolódóan általános felár kerül meghatározásra. A felár mértéke oly módon kerül megállapításra, hogy az abból származó várható bevételnek a bruttótonnakm- és a vonatkm-arányos díjrész közötti megoszlása megegyezzen az azokhoz rendelt közvetlen (a 6.1.2. alfejezet 1. pontja) és naturáliák alapján felosztott költségek (a 6.1.2. alfejezet 2. pontja) összegének arányával.

8.3 Kedvezmények

A hálózat-hozzáférési díjakból a Vtv. és a díjképzési rendelet adta kereteken belül általános és egyedi kedvezmények nyújthatók.

A kedvezmények által érintett díjelemek és a kedvezmények konkrét köre és mértéke évente, a DD-ben - a díjképzési rendelet 8. § (2) bekezdésében rögzítetteket figyelembe véve - kerül meghatározásra.

8.3.1 A kiegyenlítő juttatással arányos általános kedvezmény

A Vtv. és a díjképzési rendelet vonatkozó rendelkezési értelmében amennyiben a DM által érintett pályavasút kiegyenlítő juttatásban részesül, úgy annak mértékével arányos általános kedvezményt köteles a hozzáférésre jogosultak számára nyújtani.

Az e szabályok alapján nyújtott kedvezménynek a közlekedtetési díjakat kell csökkentenie oly módon, hogy a kedvezménynek a bruttótonnakm- és a vonatkm-arányos díjrész közötti megosztása az azokhoz rendelt közvetlen (a 6.1.2. alfejezet 1. pontja) és naturáliák alapján felosztott költségek (a 6.1.2. alfejezet 2. pontja) összegének arányában történik.

8.4 Visszatérítés

Amennyiben a DM által érintett pályavasút bizonyítottan, a neki felróható okból a megrendelt szolgáltatást nem megfelelő minőségi szinten teljesíti, az érintett vállalkozó vasútnak visszatérítést köteles adni.

A visszatérítéssel kapcsolatos részletes szabályok 2011. december 10-ig kerülnek meghatározásra.

9 Egyéb szabályok

9.1 Az indokolt költségek meghatározása a konkrét hálózat-hozzáférési díjakat is tartalmazó Díjképzési Dokumentum elkészítése során

A díjképzési rendelet 13. § (6) bekezdése szerint a díjmegállapító szervezet a DM, illetve a pályavasutaktól kapott, a legutolsó lezárt üzleti évre vonatkozó tényadatok alapján készíti el a hálózat-hozzáférési díjak konkrét értékeit is tartalmazó DD-t.

A DD elkészítésekor az indokolt költségek meghatározása során a díjmegállapító szervezet figyelembe veszi

- a legutolsó lezárt üzleti év, illetve az azt megelőző időszakok tényadatai közötti összefüggéseket, az azok alapján megállapítható tendenciákat,
- a piacon is beszerezhető termékek és szolgáltatások vonatkozásában a piaci összehasonlítható árakat,
- a DM által érintett pályavasutak közötti eltéréseket,
- egyéb hazai és külföldi benchmark adatokat, információkat.

A transzparens díjalkotás érdekében a DD-ben a hálózat-hozzáférési díjak a központi költségvetési támogatás (költségtérítés) 0 értéke mellett számított értékét is meg kell jeleníteni.

9.2 Adatszolgáltatás

A díjképzési rendelet 14. § (1) bekezdése értelmében a DM által érintett pályavasutak a DM és a DD elkészítéséhez szükséges valamennyi adatot és információt - a kért formában és tartalommal - kötelesek megadni a VPSZ számára.

A DD elkészítéséhez szükséges információs igényt a VPSZ a DD elkészítését megelőzően eljuttatja az érintett pályavasutak részére.

9.3 Díjkalkulációs rendszer működtetése

A vállalkozó vasutak egyes pályavasúti szolgáltatások megrendelésére vonatkozó üzleti döntéseinek megkönnyítése érdekében a VPSZ díjkalkulációs rendszert működtet és azt a honlapján a vállalkozó vasutak részére ingyenesen hozzáférhetővé teszi.

A díjkalkulációs rendszerrel szembeni elvárás, hogy az érvényes díjtételek, kedvezmények és felárak alapján meghatározza a szolgáltatások tényleges igénybevétele esetén fizetendő díjat.

10 Átmeneti rendelkezések

A DM által érintett pályavasutaknak a nyilvántartási rendszereiket 2009. évtől kezdődően kell úgy működtetniük, hogy azok minden tekintetben megfelelő adatokat és információkat szolgáltatassanak a DM szabályrendszere alapján történő díjalkotáshoz.

Azon tételek esetében, ahol a jelenlegi nyilvántartási rendszerek 2008. év vonatkozásában nem tudják biztosítani a DM szabályrendszere alapján történő díjalkotáshoz szükséges adatokat, információkat, úgy ezeket a pályahálózat-működtetők utólagosan, a meglévő nyilvántartásokban szereplő adatokból, információkból a VPSZ részére részletesen bemutatandó (utó)kalkulációk alapján állítják elő.

A díjkalkulációs rendszerhez való hozzáférést a VPSZ 2010 decemberének második vasárnapjától biztosítja.